2016. évi CL. törvény

az általános közigazgatási rendtartásról [1]

I. FEJEZET

ALAPELVEK ÉS A TÖRVÉNY HATÁLYA

1. Alapelvek

1. § *[Az alapelvek szerepe]*
A közigazgatási hatósági eljárásokban – összhangban az Alaptörvény XXIV. és XXVIII. cikkével – az eljárás minden résztvevője a rá irányadó szabályoknak megfelelően és az eljárás minden szakaszában az e fejezetben meghatározott alapelvek és alapvető szabályok érvényre juttatásával jár el.

2. § *[A jogszerűség elve]*
(1) A közigazgatási hatóság (a továbbiakban: hatóság) jogszabály felhatalmazása alapján, hatáskörét a jogszabály keretei között, rendeltetésszerűen gyakorolva jár el.
(2) A hatóság a hatásköre gyakorlása során
a) a szakszerűség, az egyszerűség, az ügyféllel való együttműködés és a jóhiszeműség követelményeinek megfelelően,
b) a törvény előtti egyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményét megtartva, indokolatlan megkülönböztetés és részrehajlás nélkül,
c) a jogszabályban meghatározott határidőn belül, észszerű időben
jár el.

3. § *[A hivatalbóliság elve]*
A hatóság a kizárólag kérelemre indítható eljárások kivételével hivatalból eljárást indíthat, a kérelemre indult eljárást jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén folytathatja. Hivatalból állapítja meg a tényállást, határozza meg a bizonyítás módját és terjedelmét, valamint e törvény keretei között felülvizsgálhatja a saját és a felügyelete alá tartozó hatóság döntését és eljárását.

4. § *[A hatékonyság elve]*
A hatóság a hatékonyság érdekében úgy szervezi meg a tevékenységét, hogy az az eljárás valamennyi résztvevőjének a legkevesebb költséget okozza, és – a tényállás tisztázására vonatkozó követelmények sérelme nélkül, a fejlett technológiák alkalmazásával – az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen.

---

1 Kihirdetve: 2016. XII. 14. A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 143/2020. (IV. 22.) Korm. rendelet 4., 5., 9. §, 191/2020. (V. 8.) Korm. rendelet, 451/2021. (VII. 29.) Korm. rendelet 1. §, 221/2022. (VI. 21.) Korm. rendelet 1. § (2), 80/2024. (IV. 11.) Korm. rendelet 3. §, 268/2024. (IX. 10.) Korm. rendelet 1. § b). Az egészségügyi válsághelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 2020. évi LVIII. törvény 288. §.

5. § *[Az ügyfélre vonatkozó alapelvek]*
(1) Az ügyfél az eljárás során bármikor nyilatkozatot, észrevételt tehet.
(2) A hatóság biztosítja
a) az ügyfél, továbbá
b) a tanú, a hatósági tanú, a szakértő, a tolmács, a szemletárgy birtokosa és az ügyfél képviselője (a továbbiakban együtt: eljárás egyéb résztvevője)
számára, hogy jogaikat és kötelezettségeiket megismerhessék, és előmozdítja az ügyféli jogok gyakorlását.

6. § *[A jóhiszeműség elve és a bizalmi elv]*
(1) Az eljárás valamennyi résztvevője köteles jóhiszeműen eljárni és a többi résztvevővel együttműködni.
(2) Senkinek a magatartása nem irányulhat a hatóság megtévesztésére vagy a döntéshozatal, illetve a végrehajtás indokolatlan késleltetésére.
(3) Az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője jóhiszeműségét az eljárásban vélelmezni kell. A rosszhiszeműség bizonyítása a hatóságot terheli.

2. A törvény hatálya

7. § *[A hatósági ügy]*
(1) A hatóság eljárása során az e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági ügyben (a továbbiakban: ügy) és a hatósági ellenőrzés során e törvény rendelkezéseit alkalmazza. [1]
(2) E törvény alkalmazásában ügy az, amelynek intézése során a hatóság döntésével az ügyfél jogát vagy kötelezettségét megállapítja, jogvitáját eldönti, jogsértését megállapítja, tényt, állapotot, adatot (a továbbiakban együtt: adat) igazol vagy nyilvántartást vezet, illetve az ezeket érintő döntését érvényesíti.

8. § *[Általános és különös eljárási szabályok viszonya]*
(1) [2] E törvény hatálya nem terjed ki [3]
a) a szabálysértési eljárásra,
b) a választási eljárásra, a népszavazás kezdeményezésére és a népszavazási eljárásra,
c) az adó-, valamint vámigazgatási eljárásra,
d) a menekültügyi és idegenrendészeti, valamint – az állampolgársági bizonyítvány kiadásának kivételével – az állampolgársági eljárásra,
e) a versenyfelügyeleti eljárásra, és
f) a Magyar Nemzeti Banknak a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 4. § (2) és (5)–(9) bekezdéseiben, valamint a bizalmi vagyonkezelőkről és a tevékenységük szabályairól szóló 2014. évi XV. törvényben meghatározott feladatköreivel összefüggő hatósági eljárásokra.
(2) Az (1) bekezdésben nem említett közigazgatási hatósági eljárásokra vonatkozó jogszabályok e törvény rendelkezéseitől csak akkor térhetnek el, ha azt e törvény megengedi.
(3) [4] Miniszteri rendelet kivételével jogszabály e törvény szabályaival összhangban álló, kiegészítő eljárási rendelkezéseket állapíthat meg.

---

1 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 361/2023. (VII. 31.) Korm. rendelet 1. § (2).
2 A 2017. évi CXCI. törvény 11. § szerinti szöveggel lép hatályba.
3 Lásd: 191/2020. (V. 8.) Korm. rendelet 1. § (4) c).
4 Megállapította: 2017. évi CLXXIX. törvény 24. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

9. § *[A hatóság]*
E törvény alkalmazásában hatóság az a szerv, szervezet vagy személy, amelyet (akit) törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben önkormányzati rendelet hatósági hatáskör gyakorlására jogosít fel vagy jogszabály hatósági hatáskör gyakorlására jelöl ki. A hatóságtól a hatáskörébe tartozó ügy nem vonható el.

10. § *[Az ügyfél]*
(1) Ügyfél az a természetes vagy jogi személy, egyéb szervezet, akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak.
(2) Törvény vagy kormányrendelet meghatározott ügyfajtában megállapíthatja azon személyek és szervezetek körét, akik (amelyek) a jogszabály erejénél fogva ügyfélnek minősülnek.

11. § *[Az ügyféli jogutódlás szabályai]*
(1) Ha az ügy személyes jellege vagy a kötelezettség tartalma nem zárja ki, a kieső ügyfél helyébe a polgári jog szabályai szerinti jogutódja lép.
(2) Ha az ügy tárgya dologi jogot érint, a kieső ügyfél helyébe az üggyel érintett dologi jog új jogosultja lép.

3. Eljárási képesség és képviselet

12. § *[Az eljárási képesség]*
A természetes személy ügyfél akkor rendelkezik eljárási képességgel, ha az ügy tárgyára tekintettel cselekvőképesnek minősül.

13. § *[A képviselet általános szabályai]*
(1) Ha törvény nem írja elő az ügyfél személyes eljárását,
a) helyette törvényes képviselője, vagy az általa, illetve törvényes képviselője által meghatalmazott személy, továbbá
b) az ügyfél és képviselője együtt
is eljárhat.
(2) Jogi személy törvényes képviselőjének eljárása személyes eljárásnak minősül.
(3) Az ellenérdekű ügyfelek képviseletét nem láthatja el ugyanaz a személy.
(4) A hatóság visszautasítja a képviselő eljárását, ha
a) az nyilvánvalóan nem alkalmas az ügyben a képviselet ellátására, vagy
b) képviseleti jogosultságát az erre irányuló hiánypótlási felhívás ellenére sem igazolja.
(5) A képviselő visszautasítása esetén a hatóság felhívja az ügyfelet, hogy járjon el személyesen, vagy gondoskodjék a képviselet ellátására alkalmas képviselőről.
(6) Ha az ügyfélnek képviselője van, és az ügyfél eltérően nem rendelkezik, az iratokat a hatóság – a személyes megjelenésre szóló idézés kivételével – a képviselő részére küldi meg. A személyes megjelenésre szóló idézésről a hatóság a képviselőt egyidejűleg értesíti.
(7) A hatóság nyilatkozattételre hívja fel az ügyfelet, ha az eljárás során az ügyfél és a képviselő vagy a képviselők nyilatkozata eltér egymástól, vagy egyéb eljárási cselekményeik ellentétesek. Ha az ügyfél eltérően nem nyilatkozik, a hatóság a későbbi cselekményt, nyilatkozatot tekinti érvényesnek.
(8) A természetes személy ügyfél részére, akinek nincs képviselője és

a) ismeretlen helyen tartózkodik, vagy
b) nem tud az ügyben eljárni,
az eljáró hatóság gondoskodik ügygondnok kirendeléséről.

14. § *[A meghatalmazásra vonatkozó szabályok]*
(1) A meghatalmazott a képviseleti jogosultságát – ha azt a rendelkezési nyilvántartás nem tartalmazza – köteles igazolni. A meghatalmazást közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni vagy jegyzőkönyvbe kell mondani.
(2) Ha a meghatalmazásból más nem tűnik ki, az kiterjed az eljárással kapcsolatos valamennyi nyilatkozatra és cselekményre.
(3) Ha a képviseleti jogosultság visszavonás, felmondás vagy az ügyfél, illetve a meghatalmazott halála miatt megszűnik, a megszűnés a hatósággal szemben a hatóságnak való bejelentéstől, a többi ügyféllel szemben a velük való közléstől hatályos.

II. FEJEZET

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

4. Az eljárási kötelezettség

15. § *[Az eljárási kötelezettség]*
(1) A hatóság a hatáskörébe tartozó ügyben az illetékességi területén, vagy kijelölés alapján köteles eljárni.
(2) Ha a hatóság – a jogszerű hallgatás esetét kivéve – eljárási kötelességének az ügyintézési határidőn belül nem tesz eleget, a jogszabályban meghatározott felügyeleti szerve (a továbbiakban: felügyeleti szerv) az eljárás lefolytatására utasítja. Ha nincs felügyeleti szerv, vagy az nem intézkedik, az eljárás lefolytatására a közigazgatási perben eljáró bíróság (a továbbiakban: közigazgatási bíróság) kötelezi a hatóságot.

5. Illetékesség

16. § *[Az illetékesség]*
(1) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az azonos hatáskörű hatóságok közül az jár el, amelynek illetékességi területén
a) az ügy tárgyát képező ingatlan fekszik, ennek hiányában
b) a tevékenységet gyakorolják vagy gyakorolni kívánják, ennek hiányában
c) a jogellenes magatartást elkövették.
(2)[1] Ha az (1) bekezdés alapján nem állapítható meg az illetékes hatóság, a kérelmező ügyfél választása szerint lakóhelye vagy tartózkodási helye (a továbbiakban együtt: lakcím), illetve székhelye, telephelye vagy fióktelepe (a továbbiakban együtt: székhely) szerint illetékes hatóság jár el.
(3)[2] Ha az ügyfél lakcíme ismeretlen vagy az ügyfél nem rendelkezik magyarországi lakcímmel, a (2) bekezdésre alapított illetékességet az ügyfél utolsó ismert hazai lakcíme alapján kell megállapítani.

1 Módosította: 2021. évi CXXII. törvény 110. § a).
2 Megállapította: 2021. évi CXXII. törvény 109. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

(4)[1] Ha az (1)–(3) bekezdésben foglaltakra figyelemmel nem állapítható meg az illetékes hatóság – ha jogszabály másként nem rendelkezik –, az adott ügyfajtában a fővárosban eljárásra jogosult hatóság jár el, több azonos hatáskörű fővárosi hatóság esetén pedig az illetékességi vita szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(5) Az ügyben illetékes hatóságok közül az jár el, amelynél az eljárás előbb indult meg (a továbbiakban: megelőzés).

6. A hatáskör és az illetékesség vizsgálata

17. §[2] *[A hatáskör és az illetékesség vizsgálata]*

A hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. Ha valamelyik hiányát észleli, és kétséget kizáróan megállapítható az ügyben illetékességgel rendelkező hatóság, az ügyet átteszi, ennek hiányában a kérelmet visszautasítja vagy az eljárást megszünteti.

7. Hatásköri és illetékességi vita

18. § *[A hatásköri és az illetékességi vita]*

(1) Ha ugyanabban az ügyben

a) több hatóság állapította meg hatáskörét és illetékességét,

b) több hatóság állapította meg hatáskörének és illetékességének hiányát, és emiatt az eljárás nem indulhat meg vagy nincs folyamatban, vagy

c) több illetékes hatóság előtt indult az eljárás, és a megelőzés alapján nem lehet eldönteni, hogy melyik hatóság jogosult az eljárásra,

az érdekelt hatóságok kötelesek egymás között azonnal, de legfeljebb három napon belül megkísérelni a vita eldöntését.

(2) Az egyeztetést az a hatóság kezdeményezi, amelyiknél az eljárás később indult meg, amelyik hatáskörének és illetékességének hiányát később állapította meg, vagy amelyik hatóságnál az ügyfél az egyeztetés lefolytatása iránti kérelmét benyújtotta.

(3) Ha az (1) bekezdés szerinti eljárás nem vezetett eredményre, az eljáró hatóságot

a)[3] illetékességi összeütközés esetén a legközelebbi közös felügyeleti szerv, ennek hiányában a vita eldöntését kérő hatóság működési területe szerint illetékes fővárosi és vármegyei kormányhivatal öt napon belül,

b) hatásköri összeütközés esetén a közigazgatási bíróság

jelöli ki.

8. Eljárás az illetékességi területen kívül

19. § *[Eljárás az illetékességi területen kívül]*

(1) A hatóság az illetékességi területén kívül is végezhet eljárási cselekményt, ennek keretében ideiglenes biztosítási intézkedést is hozhat.

(2) Ha a hatóság illetékességi területén kívül kíván eljárási cselekményt végezni, erről az illetékes hatóságot előzetesen értesíti.

9. Nyelvhasználat

1 Módosította: 2020. évi CLXVIII. törvény 160. §.
2 A 2017. évi CLXXIX. törvény 25. § a) szerint módosított szöveggel lép hatályba.
3 Módosította: 2022. évi XXII. törvény 204. §.

20. § *[Az eljárás hivatalos nyelve]*

(1)[1] A közigazgatási hatósági eljárás hivatalos nyelve a magyar. Ez nem akadálya a konzuli tisztviselő és a külpolitikáért felelős miniszter eljárása során más nyelv használatának.

(2) A települési, a területi és az országos nemzetiségi önkormányzat testülete határozatában meghatározhatja a hatáskörébe tartozó hatósági eljárás magyar nyelv melletti hivatalos nyelvét.

(3)[2] A nemzetiségi szervezet nevében eljáró személy, valamint az a természetes személy, aki a nemzetiségek jogairól szóló törvény hatálya alá tartozik, a hatóságnál használhatja nemzetiségi nyelvét. A nemzetiségi nyelven benyújtott kérelem tárgyában hozott magyar nyelvű döntést a hatóság az ügyfél kérésére a kérelemben használt nyelvre lefordítja.

(4) Ha a hatóság döntésének magyar és idegen nyelvű szövege között eltérés van, a magyar nyelvű szöveget kell hitelesnek tekinteni.

(5) A hatósági igazolvány, hatósági bizonyítvány kiállítására és a hatósági nyilvántartásba történő bejegyzés módjára jogszabály eltérő nyelvhasználati szabályokat állapíthat meg.

21. § *[Külföldiek nyelvhasználati joga]*

(1) Ha a hatóság nem magyar állampolgár, a magyar nyelvet nem ismerő természetes személy ügyfél ügyében magyarországi tartózkodásának tartama alatt hivatalból indít azonnali eljárási cselekménnyel járó eljárást, vagy a természetes személy ügyfél azonnali jogvédelemért fordul a magyar hatósághoz, a hatóság gondoskodik arról, hogy az ügyfelet ne érje joghátrány a magyar nyelv ismeretének hiánya miatt.

(2) A magyar nyelvet nem ismerő ügyfél – a fordítási és tolmácsolási költség előlegezése és viselése mellett – az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó esetekben is kérheti, hogy a hatóság bírálja el az anyanyelvén vagy valamely közvetítő nyelven megfogalmazott kérelmét.

10. Kizárás

22. § *[A kizárás általános szabálya]*

Az ügy elintézésében nem vehet részt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése.

23. §[3] *[A kizárási okok]*

(1) Az ügy elintézéséből kizárt az a személy, akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, az eljárás egyéb résztvevője és a támogató.

(2) Az ügy másodfokú elintézéséből kizárt, aki az ügy elintézésében első fokon részt vett.

(3) Az ügy elintézéséből kizárt az a hatóság, amelynek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti. A hatóság nem válik kizárttá azért, mert a határozatban megállapított fizetési kötelezettség teljesítése az általa megjelölt számlára történik.

(4) A jegyző kizárt annak az ügynek az elintézéséből, amelyben az illetékességi területének az önkormányzata, annak szerve vagy a polgármester ügyfél.

(5) Az ügy elintézéséből kizárt az a hatóság, amelynek vezetőjével szemben kizárási ok merül fel.

---

1 A 2017. évi CLXXIX. törvény 25. § b) szerint módosított szöveggel lép hatályba.
2 A 2017. évi CLXXIX. törvény 25. § c) szerint módosított szöveggel lép hatályba.
3 A 2017. évi CLXXIX. törvény 23. § (2) szerinti szöveggel lép hatályba.

24. § *[Döntés a kizárásról és az eljáró ügyintéző vagy hatóság kijelölése]*

(1) Az ügyintéző a kizárási ok észlelését követően bejelenti a hatóság vezetőjének a kizárási ok fennállását. A kizárási okot az ügyfél is bejelentheti.

(2) A kizárás tárgyában a hatóság vezetője dönt, szükség esetén más ügyintézőt jelöl ki, és arról is dönt, hogy meg kell-e ismételni azokat az eljárási cselekményeket, amelyekben a kizárt ügyintéző járt el. Ha a kizárási okot az ügyfél jelentette be, a kizárásról a hatóság végzésben dönt, és azt az ügyféllel is közli.

(3) Ha az ügyfél nyilvánvalóan alaptalanul tesz kizárásra irányuló bejelentést, vagy ugyanabban az eljárásban ugyanazon ügyintéző ellen ismételten alaptalan bejelentést tesz, őt a kizárást megtagadó végzésben eljárási bírsággal lehet sújtani.

(4)[1] Ha a kizárási ok a hatósággal szemben merül fel, a kizárási okot a hatóság a felügyeleti szerv számára bejelenti. A felügyeleti szerv dönt a hatóság kizárásáról, egyúttal – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – rendelkezik az ügyben eljáró másik, az eljárásból kizárt hatósággal azonos hatáskörű hatóság kijelöléséről.

(5) Ha

a) nincs kijelölhető másik, azonos hatáskörű hatóság, vagy

b) a hatóságnak nincs felügyeleti szerve,

az a hatóság jár el, amelyikkel szemben kizárási ok áll fenn.

(6) A hatóság az (5) bekezdésben foglaltakról az ügyfelet és a felügyeleti szervet értesíti.

(7) Az ügyben eljáró testület tagjával és vezetőjével, továbbá az eljáró hatóság kiadmányozási jogkörrel rendelkező vezetőjével szemben a kizárás szabályait megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy ha a hatóságnál nincs másik kiadmányozási jogkörrel rendelkező vagy azzal felruházható személy, a hatáskör gyakorlója jár el.

(8) Önkormányzati hatósági ügyben a kizárásra vonatkozó döntésre a törvényben meghatározott, személyes érintettséggel kapcsolatos eljárás az irányadó.

11. Megkeresés

25. § *[A megkeresés szabályai]*

(1) A hatóság – legalább ötnapos határidő tűzésével – más szervet vagy személyt kereshet meg, ha

a) az ügyben a megkereső hatóság illetékességi területén kívül kell eljárási cselekményt végezni, vagy

b) az eljárás során szükséges adattal vagy irattal más rendelkezik.

(2)[2] A megkeresett szerv a megkeresés teljesítését megtagadja, ha az nem tartozik a hatáskörébe, vagy arra nem illetékes. Ha a megkeresés teljesítésére más szerv jogosult, a megkeresett szerv a megkeresést haladéktalanul e szervhez továbbítja, és erről a megtagadással egyidejűleg tájékoztatja a megkereső hatóságot.

12. A kapcsolattartás általános szabályai

26. § *[A kapcsolattartás általános szabályai]*

(1)[3] A hatóság

a)[4] írásban, a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvényben (a továbbiakban: Dáptv.) meghatározott elektronikus úton (a továbbiakban együtt: írásban), vagy

1 Megállapította: 2020. évi CLXVIII. törvény 158. § (1). Hatályos: 2021. I. 1-től.
2 Megállapította: 2019. évi CXXVII. törvény 198. § (1). Hatályos: 2020. I. 1-től.
3 Megállapította: 2022. évi VII. törvény 78. § (1). Hatályos: 2022. XI. 1-től.
4 Módosította: 2024. évi XII. törvény 160. § a).

b) személyesen – ideértve az összeköttetés közvetlenségét, kölcsönösségét, folyamatos kép- és hangkapcsolatot biztosító telekommunikációs eszköz alkalmazását, ha az az adott eljárási cselekmény lefolytatására alkalmas –, illetve írásbelinek nem minősülő elektronikus úton (a továbbiakban együtt: szóban)
tart kapcsolatot az ügyféllel és az eljárásban résztvevőkkel.

(2) Ha törvény másként nem rendelkezik, a kapcsolattartás formáját a hatóság tájékoztatása alapján az ügyfél választja meg. Az ügyfél a választott kapcsolattartási módról más – a hatóságnál rendelkezésre álló – módra áttérhet.

(3)[1] Különleges jogrend vagy összehangolt védelmi tevékenység (a továbbiakban együtt: védelmi helyzet) elrendelésének alapjául szolgáló ok, illetve életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet esetén a hatóság választja meg a kapcsolattartás módját.

13. Adatkezelés

27. § *[Az adatkezelés szabályai]*

(1)[2] A hatóság az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője azonosításához szükséges természetes személyazonosító adatokat és az ügyfajtát szabályozó törvényben meghatározott személyes adatokat, továbbá – ha törvény másként nem rendelkezik – az eljárás eredményes lefolytatásához elengedhetetlenül szükséges más személyes adatokat kezeli.

(2)[3] A hatóság gondoskodik arról, hogy a törvény által védett titok és törvény által védett egyéb adat (a továbbiakban együtt: védett adat) ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és e védett adatok törvényben meghatározott védelme a hatóság eljárásában is biztosított legyen.

(3)[4] A hatóság az eljárása során annak lefolytatásához – jogszabályban meghatározott módon és körben – kezeli azokat a védett adatokat, amelyek eljárásával összefüggnek, illetve amelyek kezelése az eljárás eredményes lefolytatása érdekében szükséges.

14. Adatok zárt kezelése

28. § *[Az adatok zárt kezelése]*

(1)[5] A hatóság kérelemre vagy hivatalból elrendeli az ügyfél illetve az eljárás egyéb résztvevője természetes személyazonosító adatainak és lakcímének zárt kezelését, ha

a) őt az eljárásban való közreműködése miatt súlyosan hátrányos következmény érheti, vagy

b) ugyanazon tényállás alapján a jogerősen vagy véglegesen lezárt, vagy párhuzamosan zajló és a hatóság előtt ismert más bírósági vagy hatósági eljárásban az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője adatainak zárt kezelését rendelték el.

(2) A szakértő az (1) bekezdésben foglaltak szerint az igazságügyi szakértői névjegyzék nyilvános adatain kívüli természetes személyazonosító adatai és lakcíme zárt kezelését kérheti.

(3)[6] A hatóság

a) az adatok zárt kezeléséről szóló végzést kizárólag azzal közli, akinek adatai zárt kezelését elrendelte,

---

1 Megállapította: 2022. évi VII. törvény 78. § (2). Hatályos: 2022. XI. 1-től.
2 Megállapította: 2019. évi XXXIV. törvény 155. §. Hatályos: 2019. IV. 26-tól.
3 Megállapította: 2019. évi CXXVII. törvény 198. § (2). Hatályos: 2020. I. 1-től.
4 Módosította: 2019. évi XXXIV. törvény 156. §.
5 Megállapította: 2019. évi CXXVII. törvény 198. § (3). Hatályos: 2020. I. 1-től.
6 Megállapította: 2019. évi CXXVII. törvény 198. § (4). Hatályos: 2020. I. 1-től.

b) a természetes személyazonosító adatokat és a lakcímet az ügy iratai között elkülönítve, zártan kezeli és

c) biztosítja, hogy a zártan kezelt adatok az eljárási cselekmények során ne váljanak megismerhetővé.

15. A kiskorú, a cselekvőképtelen és a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú, valamint a fogyatékossággal élő személy eljárási védelme

29. § *[Általános szabályok]*

(1) A kiskorút, a cselekvőképtelen és a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorút, valamint a fogyatékossággal élő személyt a közigazgatási hatósági eljárásban fokozott védelem illeti meg, ezért

a) tárgyaláson történő meghallgatására csak abban az esetben kerülhet sor, ha az eljárásban részt vevő más személyek jelenlétében történő meghallgatása az érdekeit nem sérti,

b)[1] lehetőség szerint lakcímén kell meghallgatni,

c) akkor hívható fel személyes nyilatkozattételre és akkor hallgatható meg tanúként, ha ezt állapota megengedi és személyes nyilatkozata vagy tanúvallomása más módon nem pótolható, valamint

d) az egyenlő esélyű hozzáférést számára biztosítani kell.

(2) Az, aki nem cselekvőképes, nyilatkozattételre csak akkor hívható fel, illetve tanúként akkor hallgatható meg, ha nyilatkozatot, illetve tanúvallomást kíván tenni, és a törvényes képviselője, vagy – érdekellentét esetén – eseti gondnoka vagy eseti gyámja (a továbbiakban együtt: eseti gondnok) ehhez hozzájárul. A szóbeli nyilatkozat, illetve a tanúvallomás megtételére csak a törvényes képviselő vagy az eseti gondnok jelenlétében kerülhet sor, az írásbeli nyilatkozathoz a törvényes képviselő vagy az eseti gondnok aláírása szükséges. A cselekvőképtelen tanú meghallgatása esetén a hatóság mellőzi a hamis tanúzás következményeire való figyelmeztetést.

(3) Ha az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője hallássérült, kérésére jelnyelvi tolmács közreműködésével kell meghallgatni, vagy a meghallgatás helyett a jelen lévő hallássérült írásban is nyilatkozatot tehet. Ha az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője siketvak, kérésére jelnyelvi tolmács közreműködésével kell meghallgatni. Ha a jelen lévő ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője beszédfogyatékos, kérésére a meghallgatás helyett írásban tehet nyilatkozatot.

30. § *[Az adatok zárt kezelésére és az iratbetekintési jog korlátozására vonatkozó különös szabályok]*

A hatóság a kiskorú, a cselekvőképtelen és a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú ügyfél, tanú, szemletárgy-birtokos vagy megfigyelt személy védelme érdekében erre irányuló kérelem nélkül is dönthet az érintett személy adatainak zárt kezeléséről és az iratbetekintési jog korlátozásáról. Az erről szóló végzést a törvényes képviselővel is közölni kell.

31. § *[Az idézésre vonatkozó különös szabályok]*

Ha az idézett személy korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképességében részlegesen korlátozott, a hatóság a törvényes képviselőjét értesíti. Ha az idézett személy cselekvőképtelen, a hatóság törvényes képviselője útján idézi. A törvényes képviselő gondoskodik az idézett személy megjelenéséről.

---

1 Módosította: 2021. évi CXXII. törvény 110. § b).

16. A támogató

32. § *[A támogató]*

A cselekvőképességet nem érintő támogatott döntéshozatal elősegítése érdekében a gyámhatóság által kirendelt, a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény (a továbbiakban: Ptk.) szerinti támogató

a) a támogatott személlyel egyidejűleg az eljárás során valamennyi eljárási cselekménynél – ideértve a nyilvánosság kizárásával megtartott tárgyalást is – jelen lehet, távolléte azonban az eljárási cselekmény teljesítésének, valamint az eljárás folytatásának nem akadálya,

b) a nyilatkozat, adatszolgáltatás megtételének elősegítése érdekében a támogatott személlyel – az eljárási cselekmény rendjét meg nem zavaró módon – egyeztethet.

17. Betekintés az eljárás irataiba

33. § *[Az iratbetekintési jog]*

(1) Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is betekinthet az eljárás során keletkezett iratba.

(2) A tanú a vallomását tartalmazó iratba, a szemletárgy birtokosa a szemléről készített iratba tekinthet be.

(3) Harmadik személy akkor tekinthet be a személyes adatot vagy védett adatot tartalmazó iratba, ha igazolja, hogy az adat megismerése joga érvényesítéséhez, illetve jogszabályon, bírósági vagy hatósági határozaton alapuló kötelezettsége teljesítéséhez szükséges.

(4) Az iratbetekintés során az arra jogosult másolatot, kivonatot készíthet vagy – kormányrendeletben meghatározott költségtérítés ellenében – másolatot kérhet, amelyet a hatóság kérelemre hitelesít.

(5) Ha törvény a döntés nyilvánosságát nem korlátozza vagy nem zárja ki, az eljárás befejezését követően a személyes adatot és védett adatot nem tartalmazó véglegessé vált határozatot, valamint az elsőfokú határozatot megsemmisítő és az elsőfokú határozatot hozó hatóságot új eljárásra utasító végzést bárki korlátozás nélkül megismerheti.

(6) Törvény egyes ügyfajtákban meghatározhatja az iratbetekintés további feltételeit és a (3) bekezdés alapján iratbetekintésre jogosult személyek körét.

34. § *[Az iratbetekintési jog korlátai]*

(1) Nem lehet betekinteni a döntés tervezetébe.

(2) Nem ismerhető meg az olyan irat vagy az irat olyan része, amelyből következtetés vonható le valamely védett adatra vagy olyan személyes adatra, amely megismerésének törvényben meghatározott feltételei nem állnak fenn, kivéve, ha az adat – ide nem értve a minősített adatot – megismerésének hiánya megakadályozná az iratbetekintésre jogosultat az e törvényben biztosított jogai gyakorlásában.

(3) A hatóság a kérelem alapján az iratbetekintést biztosítja – az eljárás befejezését követően is –, vagy azt végzésben elutasítja.

III. FEJEZET

A KÉRELEMRE INDULÓ HATÓSÁGI ELJÁRÁS [1]

18. A kérelem

35. § *[A kérelem]*

(1) A kérelem az ügyfél olyan nyilatkozata, amellyel hatósági eljárás lefolytatását, illetve a hatóság döntését kéri jogának vagy jogos érdekének érvényesítése érdekében.

(2) Ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, a kérelmet a hatósághoz írásban vagy személyesen lehet előterjeszteni.

(3) Az ügyfél kérelmével a tárgyában hozott döntés véglegessé válásáig rendelkezhet.

(4) E § rendelkezéseit az eljárás megindítására irányuló kérelmen kívüli egyéb, az eljárás valamennyi résztvevőjének az eljárással összefüggő kérelmeire is megfelelően alkalmazni kell.

36. § *[A kérelem tartalma]*

(1) Ha jogszabály további követelményt nem állapít meg, a kérelem tartalmazza az ügyfél és képviselője azonosításához szükséges adatokat és elérhetőségét.

(2) Nem kérhető az ügyféltől szakhatósági állásfoglalás vagy előzetes szakhatósági állásfoglalás csatolása, és az ügyfél azonosításához szükséges adatok kivételével olyan adat, amely nyilvános, vagy amelyet jogszabállyal rendszeresített közhiteles nyilvántartásnak tartalmaznia kell.

37. § *[A kérelem előterjesztése]*

(1) A kérelem az illetékes hatóságnál vagy – ha azt törvény vagy kormányrendelet nem zárja ki – a kormányablaknál terjeszthető elő.

(2) [2] Az eljárás a kérelemnek az eljáró hatósághoz történő megérkezésének időpontjában indul.

38. § *[A kérelem elbírálása]*

A kérelmet tartalma szerint kell elbírálni akkor is, ha az nem egyezik az ügyfél által használt elnevezéssel.

19. Sommás eljárás és teljes eljárás

39. § *[Az eljárás fajtái]*

A kérelem automatikus döntéshozatali eljárásban, sommás vagy teljes eljárásban bírálható el. Törvény egyes ügyekben kizárhatja a sommás eljárás alkalmazását.

40. § [3] *[Automatikus döntéshozatal]*

Automatikus döntéshozatalnak van helye, ha

---

1 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 191/2020. (V. 8.) Korm. rendelet 2. §.

2 Módosította: 2021. évi CXXII. törvény 110. § c).

3 Megállapította: 2023. évi LX. törvény 35. §. Hatályos: 2023. VII. 22-től.

a)[1] a Dáptv. szerinti automatikus döntéshozatali eljárás feltételei fennállnak és nincs ellenérdekű ügyfél, vagy
b) a kérelem tekintetében
ba) törvény vagy kormányrendelet lehetővé teszi,
bb) a hatóság részére a benyújtásakor minden adat rendelkezésére áll,
bc) a döntés meghozatala mérlegelést nem igényel, és
bd) nincs ellenérdekű ügyfél.

41. § *[A sommás eljárás]*
(1)[2] Sommás eljárásnak van helye, ha
a) a hiánytalanul előterjesztett kérelem és mellékletei, valamint a hatóság rendelkezésére álló adatok alapján a tényállás tisztázott és
b) nincs ellenérdekű ügyfél.
(2)[3] Ha a hatóság megállapítja, hogy az (1) bekezdésben meghatározott bármely feltétel nem áll fenn, a sommás eljárás szabályait mellőzi, és a 43. § (1) bekezdésében meghatározott valamely döntést hoz.
(3) Ha az ügyfél erre irányuló felhívás nélkül terjeszt elő új bizonyítékot, vagy tesz bizonyítási indítványt, ezt a hatóság az ügy teljes eljárásban való lefolytatása iránti kérelemnek tekinti, és a kérelmet teljes eljárásban bírálja el.

42. §[4] *[Kérelem teljes eljárásban való elbírálása]*
Ha az automatikus döntéshozatali eljárásban és a sommás eljárásban hozott döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, a döntés közlését követő öt napon belül az ügyfél kérheti, hogy a hatóság a kérelmét ismételten, teljes eljárásban bírálja el.

43. §[5] *[Teljes eljárásra történő áttérés]*
(1) A hatóság az eljárás megindításától számított nyolc napon belül
a) a kérelmet visszautasítja, az eljárást megszünteti vagy érdemben dönt,
b) a beadvány elintézését függőben tartja, vagy az eljárás felfüggesztése vagy szünetelése iránt intézkedik, vagy
c) – szükség esetén – szakhatóságot keres meg, rendelkezik a tényállás tisztázásához szükséges előre látható eljárási cselekményekről, hiánypótlásra hív fel.
(2) A hatóság teljes eljárásra történő áttérés esetén – amennyiben annak feltételei fennállnak – elektronikus úton tájékoztatja az ügyfelet a teljes eljárás ügyintézési határidejéről, a határidő túllépésének jogkövetkezményeiről és arról, hogy a hatóság a továbbiakban a teljes eljárás szabályai szerint jár el.
(3)[6] Amennyiben az ügyben van ellenérdekű ügyfél, a hatóság őt a Dáptv. szerinti ügyintézési rendelkezése szerint, ennek hiányában elektronikus úton, amennyiben erre nincsen mód, akkor egyéb kapcsolattartási módon tájékoztatja az ügy tárgyáról, az eljárás megindításának napjáról, az iratokba való betekintés és a nyilatkozattétel lehetőségéről, kérelemre indult eljárásban a kérelmező ügyfél nevéről.

20. Hiánypótlás

1 Módosította: 2024. évi XII. törvény 160. § b).
2 A 2017. évi L. törvény 522. § (2) szerinti szöveggel lép hatályba.
3 Módosította: 2020. évi XXX. törvény 46. § (4).
4 A 2017. évi CLXXXVI. törvény 76. § (1) szerinti szöveggel lép hatályba.
5 Megállapította: 2020. évi XXX. törvény 46. § (1). Hatályos: 2020. VII. 1-től. Lásd: 2020. évi XXX. törvény 56. §.
6 Beiktatta: 2020. évi CLXVIII. törvény 158. § (2). Módosította: 2024. évi XII. törvény 160. § c).

44. §[1] *[A hiánypótlás]*

Ha a kérelem a jogszabályban foglalt követelményeknek nem felel meg, az eljáró hatóság határidő megjelölésével, a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – egy ízben hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt.

21. A kapcsolódó eljárás

45. § *[A kapcsolódó eljárás]*

(1) Ha a hatóság döntése valamely más hatósági eljárásban (a továbbiakban: kapcsolódó eljárás) meghozható döntésnek feltétele, a hatóság tájékoztatja az ügyfelet, hogy a kapcsolódó eljárásban eljáró hatósághoz benyújtandó kérelmet nála is előterjesztheti.

(2) Ha az ügyfél a tájékoztatás alapján kéri, a hatóság **a** döntését, **a** nála előterjesztett kérelmet és a birtokában lévő, a kapcsolódó eljáráshoz szükséges bizonyítékokat továbbítja a kapcsolódó eljárásban eljáró hatóságnak. A kapcsolódó eljárásban eljáró hatóság a döntését a hatóság útján közli az ügyféllel.

(3) A hatóság az (1) és (2) bekezdés szerint jár el akkor is, ha a kapcsolódó eljárásban eljáró hatóság döntése további kapcsolódó eljárás lefolytatásához szükséges. Ilyenkor a hatóság az ügyfelet valamennyi kapcsolódó eljárásról tájékoztatja.

(4) Ha az ügyfél az (1) bekezdésben meghatározott kapcsolódó eljárás iránti kérelmet anélkül nyújtja be, hogy az abban hozandó döntés feltételét képező eljárás (a továbbiakban: megelőző eljárás) iránti kérelmét benyújtotta volna, a kérelmet a kapcsolódó eljárásban eljáró hatóság átteszi a megelőző eljárásban eljáró hatósághoz.

(5) Ha jogszabály nem zárja ki, vagy az ügyfél eltérően nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy a kapcsolódó eljárás iránti kérelme a megelőző eljárás lefolytatására is irányul.

(6) A megelőző eljárásban eljáró hatóság a véglegessé vált döntését megküldi a kapcsolódó eljárásban eljáró hatóságnak.

(7) Ha a kapcsolódó eljárás iránti kérelem benyújtásának időpontjához jogszabály jogkövetkezményt fűz, e tekintetben a kérelem (4) bekezdés szerinti benyújtásának időpontját kell figyelembe venni azzal, hogy a kapcsolódó eljárás a megelőző eljárásban hozott, véglegessé vált döntésnek a kapcsolódó eljárásban eljáró hatósághoz történő megérkezését követő napon indul.

22. A kérelem visszautasítása

46. § *[A kérelem visszautasítása]*

(1) A hatóság a kérelmet visszautasítja, ha

a) az eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltétele hiányzik, és e törvény ahhoz más jogkövetkezményt nem fűz, vagy

b) az ugyanazon jog érvényesítésére irányuló kérelmet a bíróság vagy a hatóság érdemben már elbírálta, és a kérelem tartalma, valamint az irányadó jogi szabályozás nem változott.

1 Megállapította: 2019. évi CXXVII. törvény 198. § (5). Hatályos: 2020. I. 1-től.

(2) A hatóság a kérelmet visszautasíthatja, ha azt nem az előírt formában terjesztették elő. Ha a kérelmező a kérelmét öt napon belül az előírt formában ismételten előterjeszti, a hatóság az eljárást teljes eljárásban folytatja le, azzal, hogy a kérelmet az eredeti benyújtáskor előterjesztettnek kell tekinteni, de az ügyintézési határidőt az ismételt benyújtást követő naptól kell számítani.

(3) Ha az ügyfél a (2) bekezdés szerint ismételten terjeszti elő kérelmét, és a jogszabály határidőt vagy határnapot állapít meg, a kérelem előterjesztése szempontjából a határidő és a határnap megtartottnak tekintendő.

(4) Az ismételt benyújtás a visszautasító döntés elleni jogorvoslatról való lemondásnak, illetve visszavonásának minősül.

23. Az eljárás megszüntetése

47. § *[Az eljárás megszüntetése]*

(1) A hatóság az eljárást megszünteti, ha

a) a kérelem visszautasításának lett volna helye, annak oka azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására,

b) a kérelmező ügyfél a hatóság felhívására nem nyilatkozik, és ennek hiányában a kérelem nem bírálható el, és az eljárást hivatalból nem folytatja,

c) az eljárás okafogyottá vált,

d) az ügyfél nem tesz eleget eljárási költség előlegezési kötelezettségének,

e)[1] az eljárás kérelemre indult, és valamennyi kérelmező ügyfél kérelmét visszavonta, illetve ahhoz az ellenérdekű ügyfelek az ellenérdekű ügyféllel szemben, kérelemre indított eljárásban (a továbbiakban: jogvitás eljárás) hozzájárultak, és az eljárás hivatalból nem folytatható,

f) a hatóság megállapítja, hogy az ügyben más hatóság már eljárt, vagy más hatóság kijelölésére került sor, vagy

g) az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ (a továbbiakban: előkérdés), amely bíróság vagy más szerv hatáskörébe tartozik, és az ügyfél a hatóságnak az eljárás megindítására vonatkozó felhívásának nem tesz eleget.

(2)[2] Az (1) bekezdés *e)* és *f)* pontja szerinti esetben a hatóság szükség esetén a döntést visszavonja, és az (1) bekezdés *f)* pontja szerinti esetben erről szóló döntését a korábban eljárt vagy kijelölt hatósággal is közli.

24. Az eljárás felfüggesztése és szünetelése

48. § *[Az eljárás felfüggesztése]*

(1)[3] A hatóság felfüggeszti az eljárást, ha

a) az előkérdés bíróság hatáskörébe tartozik,

b) az ügyben külföldi szervet kell megkeresni, vagy

c) az ügyben az Európai Unió intézményeivel vagy más nemzetközi szervezettel egyeztetni szükséges.

(2) Törvény lehetővé teheti az eljárás felfüggesztését, ha az előkérdés más szerv hatáskörébe tartozik, vagy ugyanannak a hatóságnak az adott üggyel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el.

(3) Ha a bíróság vagy más szerv előtti eljárás megindítására az ügyfél jogosult, erre őt a hatóság megfelelő határidő tűzése mellett felhívja.

(4) Az (1) bekezdés *a)* pontjában és a (2) bekezdésben foglalt esetekben az ügyfél (több ügyfél esetén az ügyfelek együttes) kérelmére a hatóság érdemben dönt.

---

1 Megállapította: 2019. évi CXXVII. törvény 198. § (6). Hatályos: 2020. I. 1-től.
2 Megállapította: 2019. évi CXXVII. törvény 198. § (7). Hatályos: 2020. I. 1-től.
3 Megállapította: 2020. évi LXXXI. törvény 24. §. Hatályos: 2020. VII. 22-től.

(5) A hatóság az eljárás felfüggesztéséről szóló végzését a bírósággal, vagy a (2) bekezdésben meghatározott szervvel is közli azzal, hogy az eljárás befejezéséről tájékoztassa.

49. § *[Az eljárás szünetelése]*

(1) Az eljárás szünetel, ha azt – jogszabály kizáró rendelkezésének hiányában – az ügyfél kéri, több ügyfél esetén az ügyfelek együttesen kérik.

(2) Az eljárást bármelyik ügyfél kérelmére folytatni kell. Hat hónapi szünetelés után a csak kérelemre folytatható eljárás megszűnik. A megszűnés tényéről a hatóság értesíti azokat, akikkel a határozatot közölné. [1]

25. Az ügyintézési határidő és a határidő számítása

50. § *[Az ügyintézési határidő]* [2]

(1) Ha törvény eltérően nem rendelkezik, az ügyintézési határidő az eljárás megindulásának napján kezdődik.

(2) Az ügyintézési határidő

a) automatikus döntéshozatal esetén huszonnégy óra,

b) sommás eljárásban nyolc nap,

c) teljes eljárásban hatvan nap.

(3) A (2) bekezdés *c)* pontjában meghatározott ügyintézési határidőnél hosszabb határidőt törvény, rövidebb határidőt jogszabály állapíthat meg.

(4) Az ügyintézési határidőn belül a döntés közlése iránt is intézkedni kell.

(5) Az ügyintézési határidőbe nem számít be [3]

a) az eljárás felfüggesztésének, szünetelésének és

b) [4] az ügyfél mulasztásának vagy késedelmének

időtartama.

(6) Ha törvény vagy kormányrendelet valamely eljárási cselekmény teljesítésének határidejéről nem rendelkezik, a hatóság, az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője azonnal, de legkésőbb nyolc napon belül gondoskodik arról, hogy az eljárási cselekményt teljesítse vagy a végzést meghozza.

(7) Ha a hatóság testületi szerv, a hatáskörébe tartozó ügyben az ügyintézési határidőn belül, vagy ha ez nem lehetséges, a határidő letelte utáni első testületi ülésen határoz.

(8) Az ügyet soron kívül kell elintézni, ha

a) a kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége indokolja,

b) életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja,

c) a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el, vagy

d) a közbiztonság, a közrend vagy a nemzetbiztonság érdekében egyébként szükséges.

(9) Ha a határidőből kevesebb mint tizenöt nap van hátra, a további eljárási cselekményeket soron kívül kell elvégezni.

51. § [5] *[A határidő túllépése]*

(1) Ha a hatóság

1 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 31/2021. (I. 29.) Korm. rendelet 1. §, 3. §, 2021. évi XCIX. törvény 151. §.

2 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 474/2022. (XI. 23.) Korm. rendelet 4. § (2).

3 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 178/2023. (V. 12.) Korm. rendelet 2. § (10).

4 Módosította: 2020. évi XXX. törvény 46. § (5) a).

5 Megállapította: 2020. évi XXX. törvény 46. § (2). Hatályos: 2020. VII. 1-től. Lásd: 2020. évi XXX. törvény 56. §.

a) határidőben nem intézkedik a 43. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározottakról,
b) az ügyintézési határidőt túllépi, vagy
c) az automatikus döntéshozatal, vagy a sommás eljárás szabályait indokolatlanul mellőzi,
az eljárás lefolytatásáért fizetendő illetéknek vagy az illetékekről szóló törvény szerinti közigazgatási hatósági eljárásokért, vagy igazgatási jellegű szolgáltatások igénybevételért fizetett igazgatási szolgáltatási díjnak (a továbbiakban: díj) megfelelő összeget, ennek hiányában tízezer forintot megfizet a kérelmező ügyfélnek, aki mentesül az eljárási költségek megfizetése alól is.
(2) A hatóság az ügyfél kérelmére az (1) bekezdés szerinti határidő-túllépésről igazolást állít ki.

52. § *[A határidő számítása]*
(1)[1] A napokban megállapított határidőbe nem számít bele a határidő kezdetére okot adó cselekmény vagy körülmény bekövetkezésének, a közlésnek, a kézbesítésnek, a hirdetmény honlapon történő közzétételének és levételének, valamint a közhírré tétel napja.
(2) A hónapokban vagy években megállapított határidő azon a napon jár le, amely számánál fogva megfelel a kezdőnapnak, ha pedig ez a nap a lejárat hónapjában hiányzik, a hónap utolsó napján.
(3) Az órákban megállapított határidő az okot adó cselekményt követő óra első percében kezdődik.
(4) Ha a határidő utolsó napja olyan nap, amelyen a hatóságnál a munka szünetel, a határidő – az ügyintézési határidő kivételével – a következő munkanapon jár le.
(5) A postán küldött beadvány és megkeresés előterjesztési ideje a postára adás napja. A határozott naphoz kötött jogszerzés a nap kezdetén következik be. A határidő elmulasztása vagy a késedelem jogkövetkezménye a határidő utolsó napjának elteltével áll be.
(6) A határidőt kétség esetén megtartottnak kell tekinteni.

26. Igazolási kérelem

53. § *[Az igazolási kérelem előterjesztése]*
(1) Aki az eljárás során valamely határnapot, határidőt önhibáján kívül elmulasztott, igazolási kérelmet terjeszthet elő.
(2) Az igazolási kérelemről az a hatóság dönt, amelynek eljárása során a mulasztás történt. A jogorvoslatra megállapított határidő elmulasztásával kapcsolatos igazolási kérelmet a jogorvoslati kérelmet elbíráló szerv bírálja el.
(3) Az igazolási kérelmet a mulasztásról való tudomásszerzést vagy az akadály megszűnését követően, de legkésőbb az elmulasztott határnaptól vagy a határidő utolsó napjától számított, az igazolni kívánt eljárási cselekményre előírt határidővel megegyező időtartamon, de legfeljebb negyvenöt napon belül lehet előterjeszteni.
(4) A határidő elmulasztása esetén az igazolási kérelemmel egyidejűleg pótolni kell az elmulasztott cselekményt is, ha ennek feltételei fennállnak.
(5)[2] Az igazolási kérelem előterjesztése és a kérelem alapján megismételt eljárási cselekmény határidejének vagy határnapjának elmulasztása miatt nincs helye igazolásnak.

54. § *[Az igazolási kérelem elfogadásának joghatása]*

1 Módosította: 2023. évi LXX. törvény 90. § a).
2 Módosította: 2019. évi CXXVII. törvény 199. § a).

Ha a hatóság az igazolási kérelemnek helyt ad, az elmulasztott határnapot vagy határidőt megtartottnak tekinti, ezért ha szükséges, a döntését módosítja vagy visszavonja, illetve egyes eljárási cselekményeket megismétel.

27. A szakhatóság közreműködése

55. § *[A szakhatósági eljárás]*

(1) Törvény vagy a szakhatóságok kijelöléséről szóló kormányrendelet közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság számára előírhatja, hogy az ott meghatározott szakkérdésben és határidőben más hatóság (a továbbiakban: szakhatóság) kötelező állásfoglalását kell beszereznie.

(2) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a szakhatóságra a hatóságra, a szakhatóság állásfoglalására a döntésre vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell. Az ügyintézési határidőre vonatkozó rendelkezéseket csak az előzetes szakhatósági állásfoglalás esetén kell alkalmazni.

(3) Nem kell a szakhatóságot megkeresni, ha a kérelmet vissza kell utasítani.

(4) A szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

(5) A hatóság és a szakhatóság, valamint a szakhatóságok egymás között a kérelem teljesítésére vonatkozó feltételeket egyeztetés útján állapítják meg.

56. § *[A szakhatósági állásfoglalás]*

(1) Ha a szakhatóság utóbb észleli, hogy állásfoglalása jogszabályt sért, állásfoglalását a hatóság határozatának vagy eljárást megszüntető végzésének véglegessé válásáig egy ízben módosíthatja.

(2) A szakhatóság mellőzése esetén az erről való tudomásszerzést követően egyeztet a hatósággal, ennek eredményéhez képest adja ki állásfoglalását. A szakhatóság az állásfoglalását a hatóság felügyeleti szervével is közli.

57. § *[Az előzetes szakhatósági állásfoglalás]*

Ha törvény vagy kormányrendelet nem zárja ki, az ügyfélnek az eljárás megindítása előtt benyújtott kérelmére a szakhatóság a szakhatósági állásfoglalásra vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával előzetes szakhatósági állásfoglalást ad ki. A kérelemhez egy évnél nem régebbi előzetes szakhatósági állásfoglalás csatolható be, ha törvény vagy kormányrendelet más időtartamot nem állapít meg. A hatóság a kérelemmel benyújtott előzetes szakhatósági állásfoglalást szakhatósági állásfoglalásként használja fel.

28. Idézés

58. § *[Az idézés általános szabályai]*

(1) Azt, akinek személyes meghallgatása az eljárás során szükséges, a hatóság kötelezi, hogy a megjelölt helyen és időpontban jelenjen meg. Ha az idézett személy kora, egészségi állapota vagy más méltányolható ok miatt a hatóság előtt nem képes megjelenni, az idézett személyt a tartózkodási helyén is meg lehet hallgatni.

(2) Az idézést – ha az ügy körülményeiből más nem következik – úgy kell közölni, hogy arról az idézett a meghallgatást megelőzően legalább öt nappal értesüljön. [1]

---

1 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 493/2023. (XI. 2.) Korm. rendelet 2. § (3).

(3) Az idézésben meg kell jelölni, hogy **a** hatóság az idézett személyt milyen ügyben és milyen minőségben kívánja meghallgatni. Az idézett személyt figyelmeztetni kell a megjelenés elmulasztásának következményeire.

59. § *[Az idézés helye]*

(1) A hatóság az illetékességi területén lakcímmel nem rendelkező személyt vagy székhellyel nem rendelkező szervezet törvényes képviselőjét akkor idézheti a székhelyére, ha [1]

a) ezt jogszabály írja elő,

b) az idézés célja a tárgyaláson, egyeztetésen való részvétel,

c) a megkeresés útján történő meghallgatás csorbítaná bármely ügyfél eljárási jogait,

d) [2] az idézni kívánt személy lakcímén nem működik olyan hatóság, amely megfelelő szakismeretek birtokában tudná elvégezni a szükséges eljárási cselekményt, vagy

e) azt az idézett személy kéri.

(2) A fővárosban működő hatóság a főváros egész területéről idézhet.

60. § *[Az idézett személy megjelenési kötelezettsége]*

(1) Ha az idézett személy

a) a szabályszerű idézésnek nem tesz eleget, vagy meghallgatása előtt az eljárás helyéről engedély nélkül eltávozik, és távolmaradását előzetesen alapos okkal nem menti ki, vagy utólag megfelelően nem igazolja, vagy

b) az idézésre meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki,

eljárási bírsággal sújtható.

(2) Ha az idézett személy az idézésre nem jelent meg, és távolmaradását nem mentette ki, a rendőrség útján elővezettethető. Az elővezetés foganatosításához az ügyésznek a hatóság vezetője által kért előzetes hozzájárulása szükséges.

(3) [3] Ha a hatóságnak tudomása van arról, hogy az elővezetni kívánt személy honvéd, a rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagja, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal pénzügyőri munkakört betöltő foglalkoztatottja, az elővezetés céljából az állományilletékes parancsnokot, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal foglalkoztatottjának munkáltatóját keresi meg.

(4) Ha az idézett személy igazolja a távolmaradásának vagy eltávozásának menthető indokát, a hatóság visszavonja az eljárási bírságot megállapító és az elővezetést elrendelő végzést.

(5) Ha jogi személy vagy egyéb szervezet szervezeti képviselője nem jelent meg az idézésre, és a képviselő nevét a törvényes képviselő a hatóság felhívására nem közli, a felhívott törvényes képviselő, illetve a jogi személy vagy egyéb szervezet eljárási bírsággal sújtható. Ebben az esetben az elővezetést a felhívott törvényes képviselővel szemben is alkalmazni lehet.

29. Értesítés eljárási cselekményről

61. § *[Értesítés eljárási cselekményről]*

1 Módosította: 2021. évi CXXII. törvény 110. § d).
2 Módosította: 2021. évi CXXII. törvény 110. § e).
3 Megállapította: 2020. évi CLII. törvény 59. §. Módosította: 2022. évi VII. törvény 84. § a).

(1) Ha nem szükséges az ügyfél idézése, a hatóság az ügyfelet a tanú és a szakértő meghallgatásáról, a szemléről és a tárgyalásról értesíti azzal a tájékoztatással, hogy az eljárási cselekményen részt vehet, de megjelenése nem kötelező. Az értesítést – ha az ügy körülményeiből más nem következik – úgy kell közölni, hogy azt az ügyfél legalább öt nappal korábban megkapja.

(2) A szakhatóságot – ha az a feladat- és hatáskörét érinti – az eljárási cselekményről legalább öt nappal korábban értesíteni kell.

30. A tényállás tisztázása

62. § *[A tényállás tisztázása]*

(1) Ha a döntéshozatalhoz nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, a hatóság bizonyítási eljárást folytat le.

(2) A hatósági eljárásban minden olyan bizonyíték felhasználható, amely a tényállás tisztázására alkalmas. Nem használható fel bizonyítékként a hatóság által, jogszabálysértéssel megszerzett bizonyíték.

(3) A hatóság által hivatalosan ismert és a köztudomású tényeket nem kell bizonyítani.

(4) A hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli.

(5) Törvény vagy kormányrendelet közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján, meghatározott ügyekben kötelezővé teheti valamely okirat vagy más irat bizonyítási eszközként történő alkalmazását.

31. Az ügyfél nyilatkozata

63. § *[Az ügyfél nyilatkozata]*

Ha a tényállás tisztázása azt szükségessé teszi, a hatóság az ügyfelet nyilatkozattételre hívhatja fel.

64. § *[Az ügyfél nyilatkozatának kiemelt szerepe]*

(1) Ha jogszabály nem zárja ki, az ügyfél a nyilatkozatával pótolhatja a hiányzó bizonyítékot, ha annak beszerzése nem lehetséges.

(2) Ha az ügyfél vagy képviselője más tudomása ellenére az ügy szempontjából jelentős adatot valótlanul állít vagy elhallgat – ide nem értve, ha vele szemben a 66. § (2) bekezdésében vagy (3) bekezdés *b)* és *c)* pontjában meghatározott ok áll fenn –, illetve ha a kötelező adatszolgáltatás körében a 105. § (2) bekezdésében foglalt ok hiányában adatszolgáltatási kötelezettségét nem teljesíti, eljárási bírsággal sújtható.

(3) A hatóság az (1) bekezdés szerinti esetben figyelmezteti az ügyfelet jogaira, kötelességeire és a hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú bizonyíték szolgáltatásának jogkövetkezményeire.

32. Irat

65. § *[Az iratra vonatkozó szabályok]*

(1)[1] A hatóság, ha a tényállás tisztázása során szükséges, és az a Dáptv. alapján nem szerezhető be – a 36. § (2) bekezdésben meghatározottak kivételével – felhívhatja az ügyfelet okirat vagy más irat bemutatására.

1 Módosította: 2024. évi XII. törvény 160. § d).

(2) Ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, az ügyfél az iratot másolatban is benyújthatja, ha nyilatkozik arról, hogy az az eredetivel mindenben megegyezik.

(3) Ha a külföldön kiállított közokirat eredetiségével vagy tartalmával kapcsolatban kétség merül fel, a hatóság felhívja az ügyfelet felülhitelesített külföldön kiállított közokirat bemutatására.

(4) Ha az ügyfél a nem magyar nyelven kiállított irat mellé annak magyar nyelvű hiteles fordítását is csatolja, a hatóság azt a fordítás szerinti tartalommal fogadja el.

33. Tanú

66. § *[A tanúra vonatkozó általános szabályok]*

(1) A tanúként idézett személy – az e törvényben meghatározott kivétellel – köteles tanúvallomást tenni.

(2) Tanúként nem hallgatható meg

a) az, akitől nem várható bizonyítékként értékelhető vallomás,

b) védett adatnak minősülő tényről az, aki nem kapott felmentést a titoktartás alól.

(3) A tanú a vallomástételt megtagadhatja, ha

a) bármelyik ügyfél Ptk. szerinti hozzátartozója (a továbbiakban: hozzátartozó),

b) vallomásával saját magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná,

c) a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló törvény szerinti médiatartalom-szolgáltató (a továbbiakban: médiatartalom-szolgáltató), vagy vele munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy – a jogviszonya megszűnése után is –, és a tanúvallomásával a számára a médiatartalom-szolgáltatói tevékenységgel összefüggésben információt átadó személy kilétét felfedné, vagy

d) diplomáciai mentességben részesülő személy.

67. § *[A tanúmeghallgatás]*

(1) A meghallgatás kezdetén a hatóság megállapítja a tanú személyazonosságát. A hatóság felhívja a tanút, hogy nyilatkozzon arról, hogy az ügyfelekkel milyen viszonyban van, és elfogult-e, egyúttal figyelmezteti jogaira, kötelességeire és a hamis tanúzás jogkövetkezményeire is.

(2) A még meg nem hallgatott tanú nem lehet jelen az ügyfél, más tanú és a szakértő meghallgatásakor.

(3) A meghallgatásra a tárgyalás szabályait kell alkalmazni akkor is, ha a hatóság a tanút tárgyaláson kívül hallgatja meg.

(4) A tanú meghallgatásán nem lehet jelen az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője, ha a tanú védett adatról tesz vallomást, vagy ha elrendelték a tanú természetes személyazonosító adatainak és lakcímének zárt kezelését.

(5) A hatóság engedélyezheti, hogy a tanú a meghallgatását követően vagy helyette írásban tegyen tanúvallomást.

(6) Ha a tanú meghallgatás nélkül vagy a meghallgatását követően írásban tesz tanúvallomást, az írásbeli tanúvallomásból ki kell tűnnie, hogy a tanú a vallomást a vallomástétel akadályainak, valamint a hamis tanúzás következményeinek ismeretében tette meg. Erre a tanút a hatóság az írásbeli tanúvallomás megtételének engedélyezésével egyidejűleg, a vallomástétel akadályainak és a hamis tanúzás következményeinek ismertetésével figyelmezteti.

34. Szemle

68. § *[A szemlére vonatkozó általános szabályok]*

(1) Ha a tényállás tisztázására ingó, ingatlan (a továbbiakban együtt: szemletárgy) vagy személy megtekintése vagy megfigyelése szükséges, a hatóság szemlét rendelhet el.

(2) A szemletárgy birtokosát és az (1) bekezdésben meghatározott személyt – ha az a szemle eredményességét nem veszélyezteti – a szemléről előzetesen értesíteni kell.

(3) A szemletárgy birtokosának távolléte – ha jelenléte nem szükségszerű – nem akadálya a szemle megtartásának.

(4) Ha a szemletárgy birtokosa természetes személyazonosító adatainak és lakcímének zárt kezelését nem rendelték el, a szemlén az ügyfél jelen lehet.

69. § *[A szemle lefolytatása]*

(1) A szemle megtartása során – az ismert tulajdonos értesítésével egyidejűleg – a szemletárgy birtokosa kötelezhető a szemletárgy felmutatására, illetve arra, hogy az ügyfelet a szemle helyszínére beengedje.

(2) A szemle során a hatóság eljáró tagja jogosult különösen

a) a szemlével érintett területre, építménybe és egyéb létesítménybe belépni,

b) bármely iratot, tárgyat vagy munkafolyamatot megvizsgálni,

c) felvilágosítást kérni, illetve

d) mintát venni.

70. § *[Az azonnali eljárási cselekmény érdekében lefolytatott szemle]*

(1) A szemle eredményes és biztonságos lefolytatása érdekében a hatóság a rendőrség közreműködését kérheti.

(2) A rendőrség a rendőrségről szóló törvény végrehajtási eljárás lefolytatásában való közreműködésre vonatkozó szabályai szerint, a hatóság felkérésére – előzetes megkeresése nélkül – azonnal, a hatóság által megjelölt helyen és ideig biztosítja a közreműködést.

(3) Ha a helyszíni szemlére életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzetben, azonnali eljárási cselekmény érdekében van szükség, illetve, ha ezt törvény más fontos okból megengedi, a helyszíni szemlét a hatóság a lezárt terület, épület, helyiség felnyitásával, az ott tartózkodó személyek akarata ellenére is megtarthatja.

(4)[1] A (3) bekezdésben meghatározott módon történő szemle megtartásáról az ügyészt előzetesen – a szemle megtartásáról való hatósági döntést követően haladéktalanul – értesíteni kell, továbbá ahhoz a rendőrség és lehetőség szerint hatósági tanú közreműködését kell kérni. Ha az ügyész a szemle megtartásával nem ért egyet, azt megtiltja.

35. Szakértő

71. § *[A szakértő kirendelésére vonatkozó szabályok]*

(1) Szakértőt kell meghallgatni vagy – legalább tizenöt napos határidő tűzésével – szakvéleményt kell kérni, ha az ügyben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához különleges szakértelem szükséges, és az eljáró hatóság nem rendelkezik megfelelő szakértelemmel.

(2) Nincs helye szakértő kirendelésének, ha ugyanabban a szakkérdésben szakhatóság állásfoglalását kell beszerezni.

(3) A szakértő kizárására a 23. § szabályait kell megfelelően alkalmazni.

1 A 2017. évi L. törvény 522. § (3) szerinti szöveggel lép hatályba.

72. § *[A szakértői vizsgálatra vonatkozó általános szabályok]*
(1) Törvény elrendelheti az ügyfél szakértői vizsgálatban való közreműködését.
(2) A szakértőt a véleményadás előtt figyelmeztetni kell a hamis véleményadás jogkövetkezményeire.
(3) Az itt nem szabályozott kérdésekben a szakértőkre az igazságügyi szakértőkről szóló törvény rendelkezései irányadóak.

36. Tolmács

73. § *[A tolmács]*
(1) Ha az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője által használt idegen nyelvet az ügyintéző nem beszéli, tolmácsot kell alkalmazni.
(2) Az ügyben eljáró hatóság el nem járó tagja, valamint – ha az a tényállás tisztázáshoz elengedhetetlen – az ellenőrzés helyszínén tartózkodó, idegen nyelvet beszélő személy tolmácsként igénybe vehető.
(3) A tolmácsra egyebekben a szakértőre vonatkozó rendelkezések irányadóak.

37. Tárgyalás

74. § *[A tárgyalás]*
(1) A hatóság tárgyalást tart, ha
a)[1] a tényállás tisztázásához jogvitás eljárásban szükség van a felek együttes meghallgatására,
b) az ügy természete lehetővé teszi, ellenérdekű ügyfelek részvételével zajló eljárásban, vagy
c) a tényállás tisztázásához szükség van az eljárásban részt vevő személyek együttes meghallgatására.
(2) A hatóság helyszíni szemle keretében is lefolytathatja a tárgyalást, ha annak feltételei biztosítottak.
(3) Az ügyfél bizonyítási indítványt tehet és kérdést intézhet a meghallgatott személyhez.
(4) Azt, aki a tárgyalás rendjét zavarja, a tárgyalás vezetője rendreutasítja, ismételt vagy súlyosabb rendzavarás esetén kiutasíthatja és eljárási bírsággal sújthatja.

38. Egyezségi kísérlet

75. § *[Az egyezségi kísérlet]*
Ha a hatóság tárgyalást tart, a tárgyaláson megkísérli az ellenérdekű ügyfelek között egyezség létrehozását.

39. A bizonyítékok ismertetése az ügyféllel

76. § *[A bizonyítékok ismertetése az ügyféllel]*

1 Megállapította: 2019. évi CXXVII. törvény 198. § (8). Hatályos: 2020. I. 1-től.

Ha a hatóság az ügyben bizonyítási eljárást folytatott le, melynek során a hatóság nem biztosította, hogy az ügyfél minden bizonyítékot megismerjen, annak befejezését követően értesíti az ügyfelet, hogy – az iratokba való betekintés szabályai figyelembevételével – megismerhesse a bizonyítékokat, és további bizonyításra irányuló indítványt terjeszthessen elő.

40. Az eljárás akadályozásának következményei

77. § *[Az eljárás akadályozásának következményei]*

(1) Azt, aki a kötelezettségét önhibájából megszegi, a hatóság az okozott többletköltségek megtérítésére kötelezi, illetve eljárási bírsággal sújthatja.

(2) Az eljárási bírság legkisebb összege esetenként tízezer forint, legmagasabb összege – ha törvény másként nem rendelkezik – természetes személy esetén ötszázezer forint, jogi személy vagy egyéb szervezet esetén egymillió forint.

(3) Az eljárási bírság kiszabásánál a hatóság figyelembe veszi

a) a jogellenes magatartás súlyát,

b) – ha az erre vonatkozó adatok rendelkezésre állnak – az érintett vagyoni helyzetét és jövedelmi viszonyait, továbbá

c) az eljárási bírságnak ugyanabban az eljárásban történő ismételt kiszabása esetén az előző bírságolások számát és mértékét.

41. Az eljárási cselekmények rögzítése

78. § *[Az eljárási cselekmények rögzítése]*

(1)[1] A személyesen előterjesztett kérelemről – ha azt nyomban nem teljesítik –, valamint a tényállás tisztázása érdekében lefolytatott eljárási cselekményről az ügyfél vagy az eljárás más résztvevője részvétele esetén jegyzőkönyvet, más esetben feljegyzést kell készíteni.

(2) A feljegyzés tartalmazza készítésének helyét és idejét, az eljárási cselekményen részt vevő személyek azonosításához szükséges adatokat, nyilatkozataik lényegét, illetve a cselekmény lefolytatása során a tényállás tisztázásával összefüggő ténymegállapításokat. A jegyzőkönyv ezen túlmenően tartalmazza a jogokra és kötelezettségekre való figyelmeztetést.[2]

(3) A feljegyzést annak készítője, a jegyzőkönyvet – annak minden oldalán – az eljárási cselekményen részt vevő személyek aláírják.[3]

(4) A hatóság egyes eljárási cselekményekről kép- és hangfelvételt készíthet. A rögzítés ilyen módja esetén a jegyzőkönyvben csak az eljárási cselekményen résztvevő személyek azonosításához szükséges adatokat, valamint az elkészítés helyét, idejét kell feltüntetni.

79. § *[A hatósági tanú]*

(1)[4] A hatóság a biztosítási intézkedés alkalmazása során, szemlénél, lefoglalásnál, zár alá vételnél és hatósági ellenőrzésnél hatósági tanút vehet igénybe, aki az eljárási cselekmény során történt eseményeket és az általa tapasztalt tényeket igazolja. Hatósági tanúként való közreműködésre senki nem kötelezhető.

---

1 Módosította: 2019. évi CXXVII. törvény 199. § b).
2 Lásd: 191/2020. (V. 8.) Korm. rendelet 4. § (2).
3 Lásd: 191/2020. (V. 8.) Korm. rendelet 4. § (2).
4 A 2017. évi L. törvény 523. § a) szerint módosított szöveggel lép hatályba.

(2) Nem lehet hatósági tanú az ügyfél, az ügyfél hozzátartozója vagy képviselője, az eljáró hatósággal közszolgálati, illetve egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy és az eljárási képességgel nem rendelkező személy.

(3) Az eljárási cselekmény előtt a hatósági tanút a jogairól és kötelességeiről fel kell világosítani. A hatósági tanú a tanú költségeinek megtérítésére vonatkozó szabályok szerint jogosult költségtérítésre.

(4) A hatósági tanút az eljárási cselekmény során tudomására jutott tényekre, adatokra nézve titoktartási kötelezettség terheli, amely alól az eljáró hatóság, a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság (a továbbiakban: másodfokú hatóság) vagy bíróság az ügy tárgyát érintő tényekre, adatokra, körülményekre nézve felmentheti.

IV. FEJEZET

A HATÓSÁG DÖNTÉSEI

42. Határozat és végzés

80. § *[A döntés formái]*

(1) A döntés határozat vagy végzés. A hatóság – a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel – az ügy érdemében határozatot hoz, az eljárás során hozott egyéb döntések végzések.

(2) Az ügyfelet megilleti a kérelmezett jog gyakorlása, ha a hatóság az ügyintézési határidőn belül mellőzi a határozathozatalt (jogszerű hallgatás). Jogszerű hallgatásnak van helye, ha

a) automatikus döntéshozatali eljárásban intézhető ügyben törvény vagy kormányrendelet nem zárja ki,

b) sommás eljárásban intézhető ügyben törvény vagy kormányrendelet így rendelkezik,

c)[1] teljes eljárásban törvény vagy kormányrendelet így rendelkezik, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél.

(3) A jogszerű hallgatás esetén a hatóság a megszerzett jogot rávezeti a kérelemre, és annak az ügyfél birtokában levő másolati példányára, vagy a hatóságnál levő példányról az ügyfél részére másolatot ad ki.

(4) Ha az eljárás a jogszabályban meghatározott jogosultak pénzbeli ellátásának mérlegelés nélkül a jogszabályban meghatározott mértékre történő emelésére irányul, a hatóság mellőzi a határozathozatalt.

81. § *[A döntés tartalma és formája]*

(1)[2] A döntés tartalmazza az eljáró hatóság, az ügyfelek és az ügy azonosításához szükséges minden adatot a zártan kezelt és védett adatok kivételével, a rendelkező részt – a hatóság döntésével, a szakhatóság állásfoglalásával, a jogorvoslat igénybevételével kapcsolatos tájékoztatással és a felmerült eljárási költséggel –, továbbá a teljes eljárásra történő áttérés esetén az áttérés okára, a megismerhetetlenné tett zártan kezelt és védett adatokkal együtt megállapított tényállásra, a bizonyítékokra, a szakhatósági állásfoglalás indokolására, a mérlegelés és a döntés indokaira, valamint az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölésére is kiterjedő indokolást.

(2) Jogorvoslatról való tájékoztatást mellőző, az indokolásban pedig csak az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölését tartalmazó egyszerűsített döntés hozható

1 Módosította: 2020. évi XXX. törvény 46. § (5) b).
2 Megállapította: 2020. évi XXX. törvény 46. § (3). Hatályos: 2020. VII. 1-től.

a) ha a hatóság a kérelemnek teljes egészében helyt ad, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél, vagy a döntés az ellenérdekű ügyfél jogát vagy jogos érdekét nem érinti, vagy

b) az egyezség jóváhagyásáról.

(3)[1] Az önálló jogorvoslattal nem támadható végzésről az indokolásban csak az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölését tartalmazó egyszerűsített döntés hozható.

(4) A hatóság a döntést külön okiratban szövegezi meg, jegyzőkönyvbe foglalja vagy az ügyiratra feljegyzi.

(5) Azonnali eljárási cselekményt igénylő ügyben a döntés előzetes írásba foglalása mellőzhető és az ügyféllel szóban is közölhető. Ilyenkor a hatóság a döntést utólag írásba foglalja és közli.

43. A hatóság döntésének véglegessége

82. § *[A döntés véglegessége]*

(1) A hatóság döntése végleges, ha azt a hatóság már – az e törvényben meghatározott kivételekkel – nem változtathatja meg. A véglegesség a döntés közlésével áll be.

(2) Ha az adott ügytípusban törvény megengedi a fellebbezést, a hatóság döntése véglegessé válik, ha

a) ellene nem fellebbeztek, és a fellebbezési határidő letelt,

b) a fellebbezésről lemondtak vagy a fellebbezést visszavonták, vagy

c) a másodfokú hatóság az elsőfokú hatóság döntését helybenhagyta, a másodfokú döntés közlésével.

(3) A fellebbezésről lemondás vagy a fellebbezés visszavonása esetén véglegessé válik a döntés

a) az elsőfokú döntés közlésekor, ha az ügyfél a kérelem teljesítése esetére már a döntés közlése előtt lemondott a fellebbezésről, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél,

b) az utolsóként kézhez kapott lemondás vagy visszavonás hatósághoz való megérkezésének napján, ha a fellebbezési határidő tartama alatt valamennyi fellebbezésre jogosult lemond a fellebbezésről vagy visszavonja fellebbezését.

(4) A fellebbezési eljárás megszüntetése esetén a hatóság fellebbezéssel támadható elsőfokú döntése a fellebbezési eljárás megszüntetéséről szóló végzés véglegessé válásának napján válik véglegessé.

(5) Az elsőfokú döntés fellebbezéssel nem érintett rendelkezései a (2)–(4) bekezdésben meghatározottak szerint véglegessé válnak, ha

a) csak az eljárás egyéb résztvevője fellebbezett a döntés rá vonatkozó rendelkezése ellen, vagy

b) kizárólag a döntés egyes rendelkezései ellen nyújtottak be fellebbezést, és az ügy jellegéből adódóan a fellebbezés elbírálása nem hat ki a fellebbezéssel meg nem támadott rendelkezésekre.

44. Az egyezség jóváhagyása

83. § *[Az egyezség jóváhagyása]*

Ha az egyezségi kísérlet eredményre vezet vagy az ügyfelek egyezséget kötnek, és az egyezség megfelel az Alaptörvénynek és a jogszabályoknak, az kiterjed a teljesítési határidőre, valamint az eljárási költség viselésére is, a hatóság azt jóváhagyja és határozatba foglalja.

1 Módosította: 2019. évi CXXVII. törvény 199. § c).

45. Azonnali végrehajthatóság

84. § *[Azonnali végrehajthatóság]*

A hatóság a döntést azonnal végrehajthatónak nyilvánítja, ha

a)[1] életveszéllyel, súlyos kárral vagy a személyiségi jogok jelentős sérelmével fenyegető, illetve védelmi helyzet elrendelésének alapjául szolgáló ok következtében kialakuló helyzet megelőzése, elhárítása vagy káros következményeinek enyhítése miatt szükséges,

b)[2] nemzetbiztonsági, honvédelmi, védelmi és biztonsági vagy közbiztonsági érdekből, illetve a közérdek védelme miatt szükséges,

c) a döntés valakinek a tartásáról vagy gondozásáról rendelkezik, vagy

d) a hatósági nyilvántartásba történő haladéktalan bejegyzést törvény írja elő.

46. A döntés közlése

85. § *[A döntés közlésének általános szabályai]*

(1) A határozatot a hatóság közli az ügyféllel, azzal, akire nézve az rendelkezést tartalmaz, az ügyben eljárt szakhatósággal.

(2) A végzést a hatóság közli azzal, akire nézve az rendelkezést tartalmaz, és akinek a jogát vagy jogos érdekét érinti. A hatóság az ügyfél kérelmére egy ízben, külön illeték vagy díj felszámítása nélkül ad ki másolatot a vele nem közölt végzésről.

(3)[3] A hatóság a döntést írásbeli kapcsolattartás esetén hivatalos iratként vagy a Dáptv.-ben meghatározott elektronikus úton kézbesíti.

(4) Ha jogszabály nem zárja ki, a döntést szóban is közölni lehet az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személlyel. A közlés tényét és időpontját az iratra fel kell jegyezni, és azt alá kell íratni. Ha azt az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személy kéri, a szóban közölt döntést a hatóság írásban is megküldi a részére.

(5) Ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, a döntés közlésének napja

a) az a nap, amelyen azt írásban vagy szóban közölték, vagy

b)[4] a hirdetmény honlapon történő közzétételét követő tizenötödik nap.

(6)[5] A hatóság védelmi helyzet elrendelésének alapjául szolgáló ok, életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet esetén a döntést az ügyféllel szóban vagy a döntés tartalmának megismerésére alkalmas egyéb módon közli, amiről a hatóság feljegyzést készít. A hatóság a döntést utólag írásban közli. A döntés közlésének napja ilyenkor – kizárólag a jogorvoslati határidők számításának szempontjából – az írásbeli közlés napja.

86. § *[A kézbesítésre vonatkozó szabályok]*

(1) A nem elektronikusan közölt iratot a kézbesítés megkísérlésének napján kézbesítettnek kell tekinteni, ha a címzett az átvételt megtagadta. Ha a kézbesítés azért volt sikertelen, mert az a címzett hatósági nyilvántartásban szereplő lakcíméről vagy székhelyéről a hatósághoz[6]

a) „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza, az iratot a kézbesítés második megkísérlésének napját,

---

1 Megállapította: 2022. évi VII. törvény 79. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.
2 Megállapította: 2022. évi VII. törvény 79. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.
3 Módosította: 2024. évi XII. törvény 160. § e).
4 Módosította: 2023. évi LXX. törvény 90. § b).
5 Megállapította: 2022. évi VII. törvény 80. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.
6 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 493/2023. (XI. 2.) Korm. rendelet 2. § (4).

b) „ismeretlen” vagy „elköltözött” jelzéssel érkezett vissza, az iratot a kézbesítés megkísérlésének napját
követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni.

(2) Ha a címzett tudomást szerez arról, hogy a neki küldött iratot a hatóság kézbesítettnek tekinti, a tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül, de legkésőbb a közléstől számított negyvenöt napon belül kifogást terjeszthet elő.

(3) A kifogásnak a hatóság akkor ad helyt, ha a címzett az iratot azért nem vehette át, mert

a) a kézbesítés a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó jogszabályok megsértésével történt, vagy más okból nem volt szabályszerű, vagy

b) az iratot más, az *a)* pontban nem említett önhibáján kívüli okból nem volt módja átvenni.

(4) Nem természetes személy címzett csak akkor terjeszthet elő kifogást, ha a kézbesítés nem szabályszerűen történt.

(5) A kifogásban elő kell adni azokat a tényeket, illetve körülményeket, amelyek a kézbesítés szabálytalanságát igazolják vagy az önhiba hiányát valószínűsítik. Ha a kifogásnak a hatóság helyt ad, az igazolási kérelemre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(6) A kifogást az a hatóság bírálja el, amelyik a kézbesítés tárgyát képező iratot kiadmányozta.

(7) A hatósági kézbesítő általi kézbesítésre az e §-ban foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

87. § *[A kézbesítési meghatalmazottra vonatkozó szabályok]*

(1) Az ügyfél köteles az első kapcsolatfelvétel alkalmával – a kézbesítési meghatalmazás előterjesztésével együtt – kézbesítési meghatalmazottat megnevezni, ha

a) magyarországi lakcímmel vagy székhellyel nem rendelkezik,

b) képviselőt nem nevezett meg, és

c) elektronikus kapcsolattartásnak nincs helye.

(2) A kézbesítési meghatalmazott az eljárásban keletkezett, az ügyféllel közlendő döntéseket és iratokat átveszi, és azokat az ügyfél részére továbbítja.

(3) Az ügyfél részére szóló és a kézbesítési meghatalmazottal szabályszerűen közölt döntést úgy kell tekinteni, hogy az a meghatalmazottal történt közlést követő tizenötödik napon minősül az ügyféllel közöltnek.

(4) Ha hirdetményi közlésnek lenne helye, és a döntés az ügyfél számára kötelezettséget állapít meg, vagy alapvető jogát vonja el vagy korlátozza, a döntés közlésének megkísérlése érdekében kézbesítési ügygondnok rendelhető ki, aki gondoskodik az ügyfél tartózkodási helyének megállapításáról és a döntés kézbesítéséről.

(5) Ha a kézbesítési ügygondnok nem járt sikerrel, a döntést azon a napon kell kézbesítettnek tekinteni, amikor a kézbesítés sikertelenségét a kézbesítési ügygondnok az őt kirendelő hatóságnak bejelenti, de legkésőbb a kirendeléstől számított tizenötödik napon.

(6) Sikeres kézbesítés esetén a kézbesítési ügygondnok a sikeres kézbesítés napjáról és az ügyfél tartózkodási helyéről haladéktalanul értesíti az őt kirendelő hatóságot.

88. § *[A hirdetményi közlés]*

(1) A közlést hirdetmény útján kell teljesíteni, ha

a) az ügyfél ismeretlen helyen tartózkodik,

b) a kézbesítés egyéb elháríthatatlan akadályba ütközik, vagy annak megkísérlése már előre is eredménytelennek mutatkozik, vagy

c) azt törvény vagy kormányrendelet előírja.

(2) A hirdetmény tartalmazza
a) [1] a honlapon történő közzététel esetén a közzététel napját,
b) az eljáró hatóság megnevezését,
c) az ügy számát és tárgyát,
d) az ügyfél nevét és utolsó ismert lakcímét (székhelyét), továbbá
e) azt a figyelemfelhívást, hogy a hatóság az ügyben döntést hozott, de annak kézbesítése akadályba ütközött, ezért az ügyfél vagy képviselője a döntést a hatóságnál átveheti.
(3) [2] A hirdetményt a hatóság a honlapján helyezi el.

89. § *[Közhírré tétel]*
(1) Ha az ügyfelek köre pontosan nem megállapítható, vagy ha törvény vagy kormányrendelet azt előírja, a hatóság a döntéséről készült közleményt közhírré teszi. A közlemény – a 88. § (2) bekezdés *a)–d)* pontjában foglaltakon túl – tartalmazza [3]
a) a döntés rendelkező részét és indokolásának kivonatát, valamint
b) azt a figyelemfelhívást, hogy a döntés a hatóságnál megtekinthető.
(2) [4] A közleményt a hatóság a honlapján helyezi el. [5]
(3) A hatóság közhírré teszi azt a véglegessé vált vagy azonnal végrehajthatóvá nyilvánított döntést,
a) amelyet közérdekű keresettel lehet megtámadni,
b) [6] amelyet személyek széles vagy pontosan meg nem határozható köre számára életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető, illetve védelmi helyzet elrendelésének alapjául szolgáló ok következtében kialakuló helyzet megelőzése, elhárítása vagy káros következményeinek enyhítése érdekében hozott, vagy
c) amelyet a közbiztonság fenntartása érdekében vagy fontos közrendvédelmi, környezet- vagy természetvédelmi okból hozott.
(4) A hatóság közhírré teszi azt a véglegessé vált vagy azonnal végrehajthatóvá nyilvánított határozatot, amelyet több mint ötven ügyfél részvételével zajló eljárásban hozott.

47. A döntés kijavítása és kiegészítése

90. § *[A döntés kijavítása]*
(1) Ha a döntésben elírás, illetve számítási hiba van, és az nem hat ki az ügy érdemére, a hatóság a döntést kijavítja.
(2) A kijavítást a hatóság közli azzal, akivel az eredeti döntést közölte.
(3) A döntés kijavítással érintett része ellen ugyanolyan jogorvoslatnak van helye, mint az eredeti döntés ellen volt.

91. § *[A döntés kiegészítése]*
(1) Ha döntésből jogszabály által előírt kötelező tartalmi elem hiányzik, vagy az ügy érdeméhez tartozó kérdésben nem született döntés, a hatóság a döntést kiegészíti.

---

1 Módosította: 2023. évi LXX. törvény 91. § a).
2 Módosította: 2023. évi LXX. törvény 91. § b).
3 Lásd: Hivatalos Értesítő 2020/17. számában megjelent Közlemény, Hivatalos Értesítő 2020/38. számában megjelent Közlemény, Hivatalos Értesítő 2020/47. számában megjelent Közlemény, Hivatalos Értesítő 2020/54. számában megjelent Közlemény.
4 Módosította: 2023. évi LXX. törvény 91. § c).
5 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 81/2020. (IV. 1.) Korm. rendelet 4. § (3), 194/2020. (V. 11.) Korm. rendelet 1. § (2)., 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet 17. § (5). Az egészségügyi válsághelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 431/2020. (IX. 18.) Korm. rendelet 4. § (3).
6 Megállapította: 2022. évi VII. törvény 81. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.

(2) Nincs helye a döntés kiegészítésének, ha a döntés véglegessé válásától számított egy év eltelt.
(3) A kiegészítést a hatóság egységes döntésbe foglalva, lehetőleg a döntés kicserélésével közli.
(4) A kiegészítés ellen ugyanolyan jogorvoslatnak van helye, mint az eredeti döntés ellen volt.
(5) A kiegészítést közölni kell azzal, akivel a kiegészített döntést közölték.

48. Hatósági szerződés

92. § *[A hatósági szerződés megkötése]*
(1) Jogszabály lehetővé teheti vagy előírhatja, hogy a hatóság a hatáskörébe tartozó ügynek a közérdek és az ügyfél szempontjából is előnyös rendezése érdekében határozathozatal helyett az ügyféllel írásban hatósági szerződést kössön. A hatósági szerződés közigazgatási szerződés.
(2) A hatósági szerződés tartalmazza a szerződő feleket, a szerződés tárgyát, a felek által vállalt kötelezettségeket és biztosított jogokat, a szakhatósági állásfoglalásban foglalt kikötéseket, a szerződésszegés jogkövetkezményeit, a teljesítés körében felmerült viták rendezésének módját, a szerződést lehetővé vagy kötelezővé tevő jogszabályban előírt kikötéseket és adatokat, továbbá a felek által lényegesnek tekintett kérdésekben kötött megállapodást.
(3) Ha az ügyfél olyan kötelezettséget vállal, amelynek teljesítésére hatósági határozattal egyébként nem lenne kötelezhető, az ügyfélnek a hatósági szerződésben nyilatkoznia kell arról, hogy a saját szerződésszegése esetére a többletkötelezettség tekintetében a hatósági szerződésben aláveti magát a szerződésszegés 93. § (3) bekezdésében megállapított jogkövetkezményének.
(4) A szerződést a hatóság a többi ügyféllel is közli, akik tizenöt napon belül kezdeményezhetik a hatóságnál a szerződés módosítását. Ennek elmaradása esetén a nem szerződő ügyfél harminc napon belül megtámadhatja a szerződést a közigazgatási bíróság előtt.

93. § *[A hatósági szerződés módosítása és teljesítése]*
(1) Az ügy szempontjából jelentős új tény felmerülése, illetve a szerződéskötéskor fennálló körülmények lényeges megváltozása esetén bármelyik fél kezdeményezheti a szerződés módosítását.
(2) A módosítás meghiúsulása esetén bármelyik fél a közigazgatási bírósághoz fordulhat, ez azonban nem érinti a hatósági szerződés végrehajtását, illetve érvényesítését.
(3) Ha a szerződő ügyfél a szerződésben foglaltakat megszegi, a hatóság intézkedik a szerződésszegés szerződésben vállalt jogkövetkezményének kikényszerítése iránt, és ha szükséges, megindítja a végrehajtást.

(4) Ha a hatósági szerződésben foglaltakat a hatóság nem teljesíti, a szerződő ügyfél a teljesítésre irányuló felhívás eredménytelensége esetén – a szerződésszegés tudomására jutásától számított harminc napon belül – a közigazgatási bírósághoz fordulhat.

(5) Az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a hatósági szerződésre az azt szabályozó jogszabály rendelkezéseit, ennek hiányában a Ptk. szerződésekre vonatkozó általános szabályait kell alkalmazni.

V. FEJEZET

HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNY, IGAZOLVÁNY ÉS NYILVÁNTARTÁS

49. Közös szabályok

94. § *[A hatósági bizonyítványra, igazolványra és nyilvántartásra vonatkozó általános szabályok]*
(1) E törvény rendelkezéseit a hatósági bizonyítvánnyal, igazolvánnyal és nyilvántartással kapcsolatos eljárásokban az **e** fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
(2) A hatósági bizonyítvány, igazolvány, valamint a hatósági nyilvántartásba történt bejegyzés határozat.

50. Hatósági bizonyítvány

95. § *[A hatósági bizonyítványra vonatkozó szabályok]*
(1) A hatóság a jogszabályban meghatározott esetekben az ügyfél kérelmére – a felhasználás céljának feltüntetésével – adat igazolására hatósági bizonyítványt ad ki.
(2) Ha a hatósági bizonyítványt a hatóság visszavonta, a határozatot annak a hatóságnak, szervnek is meg kell küldeni, amelynek eljárásában az ügyfél a hatósági bizonyítványt felhasználta vagy fel kívánta használni.
(3) Ha az ügyfél valótlan vagy olyan adat igazolását kéri, amellyel a hatóság nem rendelkezik, a hatóság a hatósági bizonyítvány kiadását megtagadja.

51. Hatósági igazolvány

96. § *[A hatósági igazolványra vonatkozó szabályok]*
A hatóság – jogszabályban meghatározott esetben és adattartalommal – az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági igazolványt ad ki.

52. Hatósági nyilvántartás

97. § *[A hatósági nyilvántartásra vonatkozó szabályok]*
(1) A hatóság a jogszabályban meghatározott adatokról hatósági nyilvántartást vezet, ha
a) a nyilvántartásba történő bejegyzés, annak módosítása és a nyilvántartásból való törlés az ügyfél jogait és kötelezettségeit keletkezteti, módosítja vagy szünteti meg, vagy
b) a nyilvántartás vezetésének célja a benne foglalt adatok közhitelű igazolására, bizonyítására szolgál
(közhiteles hatósági nyilvántartás).

(2) Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a hatósági nyilvántartás közhitelessége alapján az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell annak jóhiszeműségét, aki a hatósági nyilvántartásban szereplő adatokban bízva szerez jogot. Az ellenkező bizonyításáig a hatósági nyilvántartásba bejegyzett adatról vélelmezni kell, hogy az fennáll, és a hatósági nyilvántartásból törölt adatról vélelmezni kell, hogy nem áll fenn.

(3) A hatósági nyilvántartásba történő hivatalbóli, mérlegelés nélküli bejegyzésre a határozatra vonatkozó, a 80–82. §-ban és a 86. §-ban foglaltakat nem kell alkalmazni, és a döntés a nyilvántartásba való bejegyzés napján véglegessé válik.

(4) Az ügyfél jogorvoslati kérelmének benyújtására nyitva álló határidő akkor kezdődik, amikor a bejegyzés tényét vagy az annak megtagadásáról szóló határozatot az ügyféllel közölték.

VI. FEJEZET

HATÓSÁGI ELLENŐRZÉS [1]

53. Általános szabályok

98. § *[A hatósági eljárásra vonatkozó szabályok alkalmazása]*

E törvény hatósági eljárásra vonatkozó rendelkezéseit a hatósági ellenőrzésre az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

99. § *[A hatósági ellenőrzés tárgya]*

A hatóság – a hatáskörének keretei között – ellenőrzi a jogszabályban foglalt rendelkezések betartását, valamint a végrehajtható döntésben foglaltak teljesítését.

54. A hatósági ellenőrzés lefolytatása

100. § *[A hatósági ellenőrzés megindítására vonatkozó általános szabályok]*

(1) A hatósági ellenőrzés hivatalból indul meg, azt a hatóság a hivatalbóli eljárás szabályai szerint folytatja le.

(2) Hatósági ellenőrzését az ügyfél is kérheti, kivéve, ha

a) a kérelem benyújtásának időpontjában a hatóság előtt arra vonatkozóan hatósági ellenőrzés, vagy az alapján eljárás van folyamatban,

b) a hatóság az ügyfélnél egyébként folyamatosan lát el ellenőrzési feladatot,

c) törvény kizárja, vagy

d) a hatóság ugyanazon ügyfél kérelmére az újabb kérelem benyújtását megelőző egy éven belül lefolytatott ellenőrzése során jogsértést nem tárt fel, kivéve, ha a kérelem benyújtására az ellenőrzés lefolytatását követően felmerült ok vagy körülmény miatt kerül sor.

(3) [2] Kérelemre elrendelt hatósági ellenőrzés esetén helye van az eljárás megszüntetésének, ha az ügyfél eljárási költség előlegezési kötelezettségének nem tesz eleget.

---

1 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 191/2020. (V. 8.) Korm. rendelet 7. § (3).

2 Beiktatta: 2019. évi CXXVII. törvény 198. § (10). Hatályos: 2020. I. 1-től.

55. A hatósági ellenőrzés lezárása

101. § *[A hatósági ellenőrzés lezárására vonatkozó általános szabályok]*
(1) Ha a hatóság a hatósági ellenőrzés során jogsértést tapasztal,
a) megindítja az eljárást, vagy
b) ha a feltárt jogsértés miatt az eljárás más szerv illetékességébe tartozik, annak eljárását kezdeményezi.
(2) Ha a hatóság az ügyfél kérelmére lefolytatott hatósági ellenőrzés során jogsértést nem tapasztal, ennek tényéről hatósági bizonyítványt állít ki. A hivatalból folytatott hatósági ellenőrzés eredményéről a hatóság az ügyfél kérelmére állít ki hatósági bizonyítványt.

102. § *[Folyamatos ellenőrzési feladat ellátására vonatkozó különös szabályok]*
Ha a hatóság az ügyfélnél folyamatosan lát el ellenőrzési feladatot, az ügyfél ellenőrzést megelőző értesítése mellőzhető.

VII. FEJEZET

A HIVATALBÓLI ELJÁRÁS

103. § *[A hivatalbóli eljárás]*
(1) A hivatalbóli eljárásokban e törvénynek a kérelemre indult eljárásokra vonatkozó rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
(2) A hivatalbóli eljárásokban szünetelésnek nincs helye, és a hatóság felfüggesztés esetén sem dönt érdemben az ügyfél vagy ügyfelek együttes kérelmére. Nincs helye az eljárás megszüntetésének, ha az ügyfél eljárási költség előlegezési kötelezettségének nem tesz eleget.
(3) A hivatalbóli eljárásokban az ügyintézési határidőbe csak az eljárás felfüggesztésének időtartama nem számít be.
(4) Ha a hatóság a hivatalbóli eljárásban az ügyintézési határidő kétszeresét túllépi, a jogsértés tényének megállapításán és a jogellenes magatartás megszüntetésére vagy a jogszerű állapot helyreállítására kötelezésen túl egyéb jogkövetkezményt nem alkalmazhat. Ez esetben ugyanazon ügyféllel szemben, ugyanazon ténybeli és jogi alapon nem indítható új eljárás.

104. § *[Az eljárás megindítása]*
(1) A hatóság az illetékességi területén hivatalból megindítja az eljárást, ha
a) az eljárás megindítására okot adó körülmény jut a tudomására,
b) erre bíróság kötelezte,
c) erre felügyeleti szerve utasította,
d) életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzetről szerez tudomást, vagy
e) ezt egyébként jogszabály előírja.
(2) A hivatalból indított eljárás szabályait kell alkalmazni azon eljárásokra, amelyekben a hatóság az ügyfél kérelmére induló eljárást hivatalból folytatja.
(3) A hivatalbóli eljárás az első eljárási cselekmény elvégzésének napján kezdődik, megindításáról az ismert ügyfelet a hatóság értesíti. Az értesítés csak akkor mellőzhető, ha

a) az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül dönt, vagy az eljárást megszünteti, [1]

b) [2] azt honvédelmi, védelmi és biztonsági érdekből, nemzetbiztonsági, közbiztonsági okból törvény kizárja, vagy

c) az az eljárás sikerét meghiúsítaná. [3]

(4) Az értesítés tartalmazza

a) az ügy tárgyát és számát, az eljárás megindításának napját és az ügyintézési határidőt, az ügyintézési határidőbe nem számító időtartamokat, az ügyintéző nevét és hivatali elérhetőségét, és

b) az ügyféli jogokra és kötelezettségekre vonatkozó tájékoztatást.

(5) Ha a hatósági ellenőrzés jogsértést tárt fel, és a döntés feltételei egyébként fennállnak, a hatóság az ügyben érdemben dönt, és azt a jelenlévő ügyféllel nyomban közli.

(6) Ha a döntés mérlegelést nem igényel, a hatóság a hivatalbóli eljárást automatikus döntéshozatali eljárásban is lefolytathatja.

56. Az ügyfél adatszolgáltatási kötelezettsége

105. § *[Az ügyfél adatszolgáltatási kötelezettsége a hivatalbóli eljárásban]*

(1) A hivatalbóli eljárásban az ügyfél a hatóság erre irányuló felhívására köteles közölni az érdemi döntéshez szükséges adatokat. Törvény vagy kormányrendelet jogkövetkezményeket állapíthat meg az adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása vagy valótlan adatok közlése esetére.

(2) Az adatszolgáltatást az ügyfél akkor tagadhatja meg, ha arra a tanúvallomást megtagadhatná.

VIII. FEJEZET

AZ EGYES HATÓSÁGI INTÉZKEDÉSEK KÜLÖNÖS SZABÁLYAI

57. Az ideiglenes intézkedés

106. § *[Az ideiglenes intézkedés]*

(1) A hatóság – tekintet nélkül a hatáskörére és az illetékességére – hivatalból köteles megtenni azt az ideiglenes intézkedést, amelynek hiányában a késedelem elháríthatatlan kárral, veszéllyel vagy a személyiségi jogok elháríthatatlan sérelmével járna. A hatóság haladéktalanul értesíti a megtett intézkedésről az illetékes hatóságot.

(2) A hatóság a hivatalból megtett ideiglenes intézkedéséről szóló végzését közli az ügyféllel, valamint az illetékes hatósággal, amely az ideiglenes intézkedés szükségességét felülvizsgálja, és szükség esetén intézkedik.

(3) Az ideiglenes intézkedés felülvizsgálatánál nem érvényesül a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok védelme.

---

1 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 191/2020. (V. 8.) Korm. rendelet 7. § (2).

2 Megállapította: 2022. évi VII. törvény 82. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.

3 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 191/2020. (V. 8.) Korm. rendelet 7. § (2).

58. Biztosítási intézkedések

107. § *[A biztosítási intézkedések]*
(1) Ha az eljárás tárgyát képező kötelezettség későbbi teljesítése veszélyben van, a teljesítési határidő lejárta előtt, az erre okot adó körülmény felmerülésétől számított öt napon belül a hatóság biztosítási intézkedésként pénzkövetelés biztosítását rendeli el, vagy a meghatározott dolgot zár alá veszi, vagy lefoglalja.
(2) A biztosítási intézkedést a végrehajtást foganatosító szerv hajtja végre.
(3) A biztosítási intézkedést vissza kell vonni, ha
a) azt pénzfizetési kötelezettség biztosítására rendelték el, és ezt az összeget a döntést hozó hatóságnál vagy a végrehajtást foganatosító szervnél letétbe helyezték,
b) azt meghatározott cselekmény biztosítása érdekében rendelték el, és a kötelezett kétséget kizáró módon igazolja, hogy az önkéntes teljesítéshez minden szükséges előkészületet megtett, és azt már csak a biztosítási intézkedés akadályozza, vagy
c) elrendelésének oka egyébként megszűnt.
(4) Ha megalapozottan feltételezhető, hogy az érdemi döntésben elrendelhető kötelezettség teljesítése elmaradásának veszélye áll fenn, a hatóság az (1) bekezdésben meghatározott intézkedéseket – ideiglenes biztosítási intézkedésként – három napon belül megteszi.
(5) Az ideiglenes biztosítási intézkedés hatályát veszti az eljárást befejező döntés véglegessé válásával.

59. Zár alá vétel és lefoglalás

108. § *[A zár alá vétel és lefoglalás általános szabályai]*
(1) Ha a tényállás másként nem tisztázható vagy az jelentős késedelemmel járna, vagy a zár alá vétel mellőzése a tényállás tisztázásának sikerét veszélyeztetné, a hatóság jogosult valamely dolog birtokának a birtokos rendelkezése alóli elvonására (a továbbiakban: zár alá vétel). Nem vehető zár alá olyan dolog, amely a birtokosának élete, egészsége fenntartásához, illetve az életfeltételei fenntartásához egyébként nélkülözhetetlen jövedelemszerzéséhez szükséges. Az ilyen dolgot a hatóság lefoglalja, és a birtokos őrizetében hagyja, aki azt rendeltetésszerűen használhatja.
(2) A zár alá vétel érdekében a dolog birtokosát fel kell szólítani, hogy a dolgot adja át. Nem kötelezhető a dolog átadására az, aki – a megtagadási okkal összefüggésben – a tanúvallomást megtagadhatja, vagy aki a védett adat tekintetében nem kapott felmentést a titoktartás alól.
(3) Ha a dolog átadására köteles személy nem adja át a dolgot, a hatóság a zár alá vételt a rendőrség közreműködésével foganatosítja, és a dolog átadására köteles személyt eljárási bírsággal sújtja.
(4) A zár alá vétel foganatosítására a szemle szabályai irányadóak azzal, hogy a szemletárgy birtokosa alatt a zár alá vett dolog birtokosát kell érteni. A zár alá vételre és a lefoglalásra egyebekben a bírósági végrehajtásról szóló törvény (a továbbiakban: Vht.) szabályait megfelelően kell alkalmazni.

109. §[1] *[A zár alá vétel és a lefoglalás megszüntetése, valamint a dolog kiadása]*
(1) A zár alá vételt és a lefoglalást a hatóság megszünteti, ha
a) az elrendelésének oka megszűnt,
b) a hatóság az eljárást megszüntette, vagy
c) az ügy érdemében döntést hozott.

1 Megállapította: 2021. évi LI. törvény 67. §. Hatályos: 2021. V. 28-tól.

(2) Ha törvény másként nem rendelkezik, a tényállás tisztázásához a továbbiakban már nem szükséges zár alá vett dolgot ki kell adni annak, akitől azt zár alá vették. Ha a hatóság más szerv hatáskörébe tartozó eljárást kezdeményez, az eljárás lefolytatásához szükséges zár alá vett iratokat és tárgyi bizonyítékokat átadja a megkeresett szervnek.

(3) Ha a körülmények alapján nyilvánvaló, hogy az, akitől a dolgot zár alá vették, a dolog birtoklására nem jogosult, a hatóság a dolgot az arra jogos igényt bejelentő személynek adja ki.

(4) Ha a dolog természetben már nem adható ki, a dolog előzetes értékesítéséből befolyt ellenértéket alapul véve, a kezeléséből, tárolásából eredő költséggel csökkentett, a megtérítés időpontjáig eltelt időre számított, a Ptk. szerinti késedelmi kamattal (a továbbiakban: törvényes kamat) növelt összeget kell megtéríteni. A jogosult az ezt meghaladó igényét a polgári jog szabályai szerint érvényesítheti. Ha a zár alá vétel alaptalan volt, a dolog előzetes értékesítéséből befolyt ellenérték a dolog kezeléséből, tárolásából eredő költséggel nem csökkenthető.

110. § *[A zár alá vett dolog értékesítése, megsemmisítése]*

(1) A zár alá vett dolgot – a romlandó dolgok kivételével – nem lehet előzetesen értékesíteni.

(2) Ha a hatóság felhívását követő három hónapon belül a dolog kiadása iránt nem jelentettek be jogos igényt, a zár alá vett dolog értékesíthető.

(3) A zár alá vett dolog értékesítéséből befolyt ellenérték a dolog helyébe lép.

(4) Ha a zár alá vett dolog értéktelen, vagy az értékesítés sikertelen volt, a zár alá vétel megszüntetése után azt meg kell semmisíteni. A megsemmisítés költségei a zár alá vett dolog tulajdonosát és birtokosát egyetemlegesen terhelik.

IX. FEJEZET

JOGORVOSLAT

111. § *[A jogorvoslat szabályainak alkalmazása]*

A jogorvoslati eljárásban e törvény rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

112. §[1] *[A jogorvoslathoz való jog]*

(1) A hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye. A hatóság végzése ellen önálló jogorvoslatnak akkor van helye, ha azt törvény megengedi, egyéb esetben a végzés elleni jogorvoslati jog a határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés ellen igénybe vehető jogorvoslat keretében gyakorolható.

(2) Önálló jogorvoslatnak van helye

a)[2] a biztosítási intézkedésről és az ideiglenes biztosítási intézkedésről szóló,

b) az ügyféli jogállásról vagy jogutódlásról rendelkező,

c) a kérelmet visszautasító,

d) az eljárást megszüntető,

e) az eljárás felfüggesztése vagy szünetelése tárgyában hozott,

f) az eljárási bírságot kiszabó,

g) a fellebbezési határidő elmulasztása miatt benyújtott igazolási kérelmet elutasító,

h) a zár alá vételt vagy lefoglalást elrendelő, valamint ezek megszüntetése iránti kérelmet elutasító,

1 Megállapította: 2019. évi CXXVII. törvény 198. § (11). Hatályos: 2020. I. 1-től.

2 Módosította: 2021. évi LI. törvény 69. § a).

i) az iratbetekintési jog gyakorlására irányuló kérelem tárgyában hozott elutasító,
j)[1] az iratbetekintési jog korlátozására irányuló kérelem tárgyában hozott,
k)[2] az eljárási költség megállapításával és viselésével kapcsolatos, a költségmentesség iránti kérelmet elutasító, a költségmentesség módosításáról vagy visszavonásáról szóló, valamint
l)[3] a végrehajtást elrendelő
végzés ellen.

113. § *[Jogorvoslati eljárások]*
(1) Kérelemre induló jogorvoslati eljárások
a) a közigazgatási per,
b) a fellebbezési eljárás.
(2) Hivatalból induló jogorvoslati eljárások
a) a döntés módosítása vagy visszavonása a hatóság saját hatáskörében,
b) a felügyeleti eljárás,
c) az ügyészségről szóló törvény szerinti ügyészi felhívás és fellépés nyomán indított eljárás.

60. Közigazgatási per

114. § *[A közigazgatási per lehetősége]*
(1)[4] Az ügyfél – az önálló jogorvoslattal nem támadható végzések kivételével – a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat. Fellebbezéssel támadható döntés esetén közigazgatási per akkor indítható, ha az arra jogosultak valamelyike fellebbezett és a fellebbezést elbírálták.

(2) Ha a jogsértés megszüntetésére felszólító ügyészi felhívásban megállapított határidő eredménytelenül eltelt, az ügyész közigazgatási pert indíthat a hatóság véglegessé vált döntése ellen, vagy a hatóság eljárási kötelezettségének elmulasztása esetén a hatóság eljárásra kötelezése iránt.

61. A döntés módosítása vagy visszavonása a keresetlevél alapján

115. § *[A döntés módosítása vagy visszavonása a keresetlevél alapján]*
(1) Ha a keresetlevél alapján a hatóság megállapítja, hogy döntése jogszabályt sért, azt módosítja vagy visszavonja.
(2)[5] Ha a keresetlevélben foglaltakkal egyetért és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél vagy az ügyfelek közösen terjesztenek elő keresetlevelet, a hatóság a nem jogszabálysértő döntést is visszavonhatja, illetve a keresetlevélben foglaltaknak megfelelően módosíthatja.
(3) Ha a szakhatóság a keresetlevél alapján módosítja állásfoglalását, a hatóság a döntését ennek megfelelően módosítja vagy visszavonja.
(4) A döntést visszavonni, módosítani egy ízben lehet.

1 Megállapította: 2021. évi LI. törvény 68. §. Hatályos: 2021. V. 28-tól.
2 Megállapította: 2021. évi LI. törvény 68. §. Hatályos: 2021. V. 28-tól.
3 Beiktatta: 2021. évi LI. törvény 68. §. Hatályos: 2021. V. 28-tól.
4 Módosította: 2019. évi CXXVII. törvény 199. § d).
5 Módosította: 2023. évi LXX. törvény 90. § c).

(5)[1] A hatóság a támadott döntést módosító vagy visszavonó döntését közli az ügyféllel, aki nyolc napon belül nyilatkozhat arról, hogy a döntés módosítását vagy visszavonását elfogadja.

(6)[2] A védirat előterjesztésétől a közigazgatási pert befejező határozat jogerőssé válásáig a támadott hatósági döntés csak a keresetlevélben foglaltaknak megfelelően módosítható vagy vonható vissza, más okból jogorvoslati eljárásnak nincs helye.

62. Fellebbezés

116. § *[A fellebbezés általános szabályai]*

(1) Az ügyfél, vagy akire a döntés rendelkezést tartalmaz, az elsőfokú döntés ellen akkor fellebbezhet, ha azt törvény kifejezetten megengedi.

(2) Fellebbezésnek van helye, ha a határozatot

a)[3] – a képviselő testület kivételével – helyi önkormányzat szerve, vagy

b) rendvédelmi szerv helyi szerve

hozta.

(3)[4] Abban az ügyben, amelyben a határozat az (1) vagy (2) bekezdés alapján fellebbezéssel támadható, az önálló jogorvoslattal támadható végzés ellen fellebbezésnek van helye.

(4) Az (1) és (2) bekezdésben foglalt esetekben sincs helye fellebbezésnek

a) ha az elsőfokú döntést – a központi hivatal kivételével – központi államigazgatási szerv vezetője hozta,

b) ha a képviselő-testület önkormányzati hatósági ügyben hozott döntést,

c)[5] a másodfokú hatóság által hozott önálló jogorvoslattal támadható végzés esetén,

d) ha nincs kijelölt másodfokú hatóság,

e)[6] nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé nyilvánított ügyben, kivéve, ha kormányrendelet a fellebbezést nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé nyilvánított ügyben is lehetővé teszi,

f) ha a hatósági szerződés alapján végrehajtást rendeltek el.

(5)[7] A (2) bekezdésben foglalt esetekben sincs helye fellebbezésnek, ha törvény a fellebbezést kizárja.

117. § *[A fellebbezés halasztó hatálya]*

(1) Ha a hatóság a döntést nem nyilvánította azonnal végrehajthatónak, a fellebbezésnek – a (2) bekezdésben foglalt kivételekkel – a döntés végrehajtására halasztó hatálya van.

(2)[8] A biztosítási intézkedésről szóló, az ideiglenes biztosítási intézkedésről szóló, valamint az iratbetekintési jog korlátozása iránti kérelemnek helyt adó végzés elleni fellebbezésnek nincs halasztó hatálya.

118. § *[A fellebbezés előterjesztése]*

(1) Fellebbezni csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet.

---

1 Beiktatta: 2023. évi LXX. törvény 89. § (1). Hatályos: 2024. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2023. évi LXX. törvény 89. § (1). Hatályos: 2024. I. 1-től.
3 Módosította: 2019. évi CXXVII. törvény 200. §.
4 Megállapította: 2019. évi CXXVII. törvény 198. § (12). Hatályos: 2020. I. 1-től.
5 Módosította: 2020. évi CLXVIII. törvény 159. §.
6 Megállapította: 2023. évi CXV. törvény 3. §. Hatályos: 2024. VII. 1-től.
7 A 2017. évi CLXXXVI. törvény 76. § (2) szerinti szöveggel lép hatályba.
8 Módosította: 2021. évi LI. törvény 69. § b).

(2) A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott.

(3) A fellebbezést a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül az azt meghozó hatóságnál lehet előterjeszteni.

(4) A fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezési jogáról lemondhat. A fellebbezési jogról történő lemondás nem vonható vissza, arra egyebekben a kérelemre vonatkozó szabályok az irányadóak.

119. § *[A fellebbezés különös szabályai]*

(1) Ha a fellebbezés alapján a hatóság megállapítja, hogy döntése jogszabályt sért, azt módosítja vagy visszavonja.

(2) Ha a fellebbezésben foglaltakkal egyetért, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél, a hatóság a nem jogszabálysértő döntését is visszavonhatja, illetve a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően módosíthatja.

(3) Ha a hatóság a megtámadott döntést nem vonja vissza, illetve a fellebbezésnek megfelelően azt nem módosítja, javítja vagy egészíti ki, a fellebbezést a hatóság az ügy összes iratával, a fellebbezési határidő leteltét követően felterjeszti a – jogszabályban kijelölt – másodfokú hatósághoz.

(4) A fellebbezést a másodfokú hatóság bírálja el, amely a fellebbezéssel megtámadott döntést és az azt megelőző eljárást megvizsgálja. A másodfokú hatóság eljárása során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz.

(5) A másodfokú hatóság a döntést helybenhagyja, a fellebbezésben hivatkozott érdeksérelem miatt, vagy jogszabálysértés esetén azt megváltoztatja vagy megsemmisíti.

(6) Ha a döntés meghozatalához nincs elég adat, vagy ha egyébként szükséges, a másodfokú hatóság tisztázza a tényállást és meghozza a döntést.

(7) Ha valamennyi fellebbező visszavonta a fellebbezését, a másodfokú hatóság a fellebbezési eljárást megszünteti.

63. A döntés módosítása vagy visszavonása

120. § *[A döntés módosítása vagy visszavonása]* [1]

(1) [2] Ha a hatóság megállapítja, hogy a másodfokú hatóság, a felügyeleti szerv vagy a közigazgatási bíróság által el nem bírált döntése jogszabályt sért, a döntését annak közlésétől – a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény 5/A. §-ába ütköző esetben a büntetőügyben hozott határozat közlésétől – számított egy éven belül, legfeljebb egy ízben módosítja vagy visszavonja. A módosítás vagy visszavonás keresettel támadott döntés esetében a védirat továbbítását követően kizárólag a 115. § (6) bekezdése szerint lehetséges.

(2) Törvény vagy kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában a döntést a hatósági igazolványba és bizonyítványba felvett téves bejegyzés kivételével nem lehet módosítani vagy visszavonni, ha az jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sértene.

64. Felügyeleti eljárás

121. § *[A felügyeleti eljárás általános szabályai]*

1 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 570/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet 16. § (2).

2 Megállapította: 2023. évi LXX. törvény 89. § (2). Hatályos: 2024. I. 1-től.

(1) A felügyeleti szerv hivatalból megvizsgálhatja az ügyben eljáró hatóság eljárását, illetve döntését, és ennek alapján

a) megteszi a szükséges intézkedést a jogszabálysértő mulasztás felszámolására, illetve

b) gyakorolja a (2) bekezdésben szabályozott felügyeleti jogkört.

(2)[1] Ha a hatóság döntése jogszabályt sért, a felügyeleti szerv legfeljebb egy ízben – a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény 5/A. §-ába ütköző esetben a büntetőügyben hozott határozat közlésétől számított egy éven belül, a (3) bekezdésben meghatározott időtartamon túl is – azt megváltoztatja vagy megsemmisíti, és szükség esetén a döntést hozó hatóságot új eljárásra utasítja. A megváltoztatás vagy megsemmisítés keresettel támadott döntés esetében a védirat továbbítását követően kizárólag a 115. § (6) bekezdése szerint lehetséges.

(3) A hatóság döntése nem változtatható meg és nem semmisíthető meg, ha

a) azt a közigazgatási bíróság érdemben elbírálta,

b) semmisségi ok esetén a 123. §-ban foglalt idő eltelt,

c) semmisségi ok hiányában az ügyfél jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogát sértené, vagy

d) a kötelezettséget megállapító döntés véglegessé válásától, vagy, ha az hosszabb, a teljesítési határidő utolsó napjától számított öt év eltelt.

(4) A felügyeleti eljárásban hozott döntés közigazgatási bíróság előtt támadható meg.

65. Ügyészi felhívás és fellépés

122. § *[Az ügyészi felhívás és fellépés]*

Ha az ügyész az ügyészségről szóló törvény alapján felhívással él, vagy sikertelen felhívás esetén fellép, a hatóság az ügyész által kifogásolt döntését korlátozás nélkül módosíthatja (megváltoztathatja), illetve visszavonhatja (megsemmisítheti), akkor is, ha a közigazgatási hatósági eljárásra vonatkozó jogszabály ezt egyébként korlátozza, vagy nem teszi lehetővé.

66. Semmisség

123. § *[A semmisség általános szabályai]*

(1)[2] Az e fejezetben szabályozott eljárások során a döntést meg kell semmisíteni, illetve vissza kell vonni, és szükség esetén új eljárást kell lefolytatni, ha

a) – az ideiglenes intézkedést kivéve – az ügy nem tartozik az eljáró hatóság hatáskörébe,

b) azt a szakhatóság kötelező megkeresése nélkül vagy a szakhatóság állásfoglalásának figyelmen kívül hagyásával hozták meg,

c) a döntést hozó testületi szerv nem volt jogszabályszerűen megalakítva, nem volt határozatképes, vagy nem volt meg a döntéshez szükséges szavazati arány,

d)[3] annak tartalmát bűncselekmény befolyásolta, feltéve, hogy a bűncselekmény elkövetését jogerős ügydöntő határozat megállapította, vagy ilyen határozat meghozatalát nem a bizonyítottság hiánya zárja ki,

e)[4] az ügyészség feltételes ügyészi felfüggesztést alkalmazott és annak tartama eredményesen telt el,

---

1 Megállapította: 2023. évi LXX. törvény 89. § (3). Hatályos: 2024. I. 1-től.
2 A 2017. évi L. törvény 522. § (4) szerinti szöveggel lép hatályba.
3 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 500. § a).
4 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 500. § b).

f) a tartalma a közigazgatási bíróság adott ügyben hozott határozatával ellentétes,
g) az eljárásba további ügyfél bevonásának lett volna helye, vagy
h) valamely súlyos eljárási jogszabálysértést törvény semmisségi oknak minősít.
(2) A döntés – a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – semmisségi ok esetén sem semmisíthető meg, ha
a) az az ügyfél jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogát sértené, és a döntés véglegessé válása óta három év eltelt,
b) a kötelezettséget megállapító döntés véglegessé válásától, vagy ha az hosszabb, a teljesítési határidő utolsó napjától, a folyamatos kötelezettséget megállapító döntés esetén az utolsó teljesítéstől számított öt év eltelt, vagy
c) ahhoz a mellőzött, vagy megkeresni elmulasztott szakhatóság az 56. § (2) bekezdése szerint hozzájárult.
(3) Az (1) bekezdés *d)* és *e)* pontjában foglalt semmisségi ok esetében a döntés időkorlátozás nélkül megsemmisíthető, ha az jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot nem érint.

X. FEJEZET

ELJÁRÁSI KÖLTSÉG, AZ ELJÁRÁSI KÖLTSÉG ELŐLEGEZÉSE ÉS VISELÉSE

67. Az eljárási költségre vonatkozó általános szabályok

124. § *[Az eljárási költség]*
Eljárási költség mindaz a költség, ami az eljárás során felmerül.

68. Az eljárási költség viselése

125. § *[Az eljárási költség viselésének általános szabálya]*
(1) Ha törvény eltérően nem rendelkezik, az eljárás költségeit az viseli, akinél azok felmerültek.
(2) Az eljárás résztvevője viseli a jogellenes magatartásával okozott költségeket.
(3) Azon eljárási költséget, amelynek viselésére senki nem kötelezhető, az eljáró hatóság viseli.

126. § *[Az eljárási költség ügyfél általi viselése]*
(1) Több azonos érdekű ügyfél esetén az ügyfelek egyetemlegesen felelősek az eljárási költség viseléséért.
(2) A jogvitás eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi
a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,
b) a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet.
(3) Ha a határozat a kérelemnek részben ad helyt, a hatóság az eljárási költség arányos viselésére kötelezi a kérelmező ügyfelet és az ellenérdekű ügyfelet.

127. § *[Az eljárási költség hatóság és az eljárásban részt vevő egyéb személy általi viselése]*
(1) A megkeresett szerv vagy személy eljárása során felmerült eljárási költséget a megkereső hatóság megtéríti.

(2) Az eljáró hatóság viseli a nyelvhasználat 21. § (1) bekezdése alapján felmerült fordítási és tolmácsolási költségét.

(3)[1] Ha a hatóság a keresetlevél alapján módosítja vagy visszavonja a döntését, akkor viseli a keresetlevél előterjesztésével kapcsolatban felmerült ügyféli költségeket.

69. Az eljárási költség előlegezése

128. § *[Az eljárási költség előlegezésére vonatkozó általános szabályok]*

(1) Kérelemre indult eljárásban az eljárási költséget – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a kérelmező ügyfél előlegezi. Több azonos érdekű ügyfél esetén az ügyfelek egyetemlegesen felelősek az eljárási költség előlegezéséért.

(2) Az ügyfél nem kötelezhető olyan eljárási költség előlegezésére, amelyet a díj tartalmaz.

(3) A bizonyítási eljárással járó költségeket a bizonyítást indítványozó fél előlegezi.

(4) A rendőrség igénybevételével kapcsolatos költséget az igénybevételt kérő hatóság előlegezi.

(5) Az előlegezésről a hatóság a költségek felmerülésekor dönt, ha azonban a felmerülő költségek jelentősebb összeget érnek el, vagy más körülmény ezt indokolttá teszi, a hatóság elrendelheti, hogy az ügyfél a költségek fedezésére előreláthatóan szükséges összeget a hatóságnál előzetesen helyezze letétbe.

(6) Hivatalból indult vagy folytatott eljárásban az eljárási költséget – az ügyfél megjelenésével kapcsolatos költség, az ügyfél képviseletében eljáró személy költsége, a nem hatóság által viselendő fordítási költség, és az ügyfél, valamint az eljárás egyéb résztvevője részéről felmerült levelezési, dokumentumtovábbítási költség kivételével – a hatóság előlegezi.

70. Döntés az eljárási költség viseléséről

129. § *[Döntés az eljárási költség viseléséről]*

(1) Az eljárási költséget a hatóság összegszerűen határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről.

(2) Az eljárási költség összegét az azt alátámasztó bizonyítékok figyelembevételével kell megállapítani.

(3) A hatóság az indokolatlanul magas eljárási költség helyett alacsonyabb összeget állapít meg.

71. Költségmentesség

130. § *[A költségmentességre vonatkozó általános szabályok]*

(1) A hatóság annak a természetes személy ügyfélnek, aki kereseti, jövedelmi és vagyoni viszonyai miatt az eljárási költséget vagy egy részét nem képes viselni, jogai érvényesítésének megkönnyítésére, vagy törvényben meghatározott más fontos okból költségmentességet engedélyezhet.

(2) A költségmentesség az eljárási költség előlegezése és viselése alóli teljes vagy részleges mentességet jelent.

1 Beiktatta: 2023. évi LXX. törvény 89. § (4). Hatályos: 2024. I. 1-től.

(3) A költségmentesség a kérelem előterjesztésétől kezdve az eljárás egész tartamára és a végrehajtási eljárásra terjed ki. A hatóság előlegezi az ügyfél első alkalommal előterjesztett költségmentesség iránti kérelme benyújtásától az arról szóló döntés véglegessé válásáig terjedő időszakban felmerült olyan eljárási költséget, amelynek előlegezése az ügyfelet terhelné.

(4) A költségmentességet engedélyező, a költségmentesség módosításáról és visszavonásáról szóló végzést a hatóság közli az eljárásban részt vevő azon hatóságokkal, amelyek eljárása illeték- vagy díjfizetési kötelezettség alá esik.

(5) Törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati rendelet meghatározhat olyan ügyfajtát, amelyben az ügyfelet költségmentesség illeti meg.

XI. FEJEZET

VÉGREHAJTÁS

131. § *[A végrehajtás általános szabályai]*

(1) E törvény rendelkezéseit a végrehajtási eljárásban az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2)[1] E törvény eltérő rendelkezése hiányában a Vht.-t kell alkalmazni. Ha a végrehajtást az állami adóhatóság foganatosítja, eljárására e törvény végrehajtásra vonatkozó rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

(3) Ha e fejezet másként nem rendelkezik, ahol a Vht. bíróságot említ, azon végrehajtást elrendelő hatóságot, ahol végrehajtót, azon végrehajtást foganatosító szervet, ahol végrehajtható okiratot, azon végrehajtható döntést, ahol adóst, azon kötelezettet kell érteni. Ahol a Vht. végrehajtói letéti számlára teljesítésről rendelkezik, a végrehajtást foganatosító szerv számlájára kell teljesíteni. A végrehajtási eljárás során felmerülő költségek előlegezésére és viselésére, valamint a végrehajtási eljárásban eljárási bírság kiszabására e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4) A végrehajtást foganatosító szerv eljárása miatt a végrehajtási kifogást a felügyeleti szerve, ennek hiányában a közigazgatási bíróság bírálja el.

(5) A Vht. ingó és ingatlan elektronikus árverésére vonatkozó rendelkezéseit akkor kell alkalmazni, ha önálló bírósági végrehajtó foganatosítja a végrehajtást.

72. Végrehajtható döntések

132. §[2] *[A végrehajtható döntések]*

Ha a kötelezett a hatóság végleges döntésében foglalt kötelezésnek nem tett eleget, az végrehajtható.

73. A végrehajtás elrendelése

133. § *[A végrehajtás elrendelésének általános szabályai]*

(1) A végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el.

---

1 A 2017. évi CLIX. törvény 251. § szerinti szöveggel lép hatályba.

2 A 2017. évi L. törvény 523. § b) szerint módosított szöveggel lép hatályba.

(2) A hatóság a végrehajtást hivatalból vagy a jogosult kérelmére rendeli el. A hatóság a döntés végrehajthatóságától, illetve a végrehajtás elrendelésére irányuló kérelem beérkezésétől számított öt napon belül elrendeli a végrehajtást, és a döntést közli a végrehajtást foganatosító szervvel is.

74. A végrehajtás foganatosítása

134. § *[A végrehajtás foganatosításának általános szabályai]*

(1) A végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság foganatosítja.

(2) A végrehajtást foganatosító szerv a végrehajtásra önálló bírósági végrehajtóval szerződést köthet, a végrehajtás során azonban csak a végrehajtást elrendelő hatóság jogosult végzést hozni.

75. Késedelmi pótlék

135. § *[A késedelmi pótlékra vonatkozó szabályok]*

Ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, illetve az állam által előlegezett költség után a megelőlegezés időtartamára a jogosultnak a törvényes kamatnak megfelelő mértékű késedelmi pótlékot fizet.

76. A végrehajtás felfüggesztése

136. § *[A végrehajtás felfüggesztésének általános szabályai]*

(1) A végrehajtást az azt elrendelő hatóság vagy a másodfokú hatóság függesztheti fel.

(2) A végrehajtást akkor is fel kell függeszteni, ha

a) a végrehajtás alá vont vagyontárggyal kapcsolatos igényper van folyamatban, vagy a vagyontárgyat a bírósági végrehajtó más követelés végrehajtása érdekében korábban lefoglalta, feltéve, hogy más lefoglalható vagyontárgy nincs,

b) kézbesítettnek tekintettséggel szembeni kifogást terjesztettek elő, és az abban előadott tények és körülmények a kifogás elfogadását valószínűsítik,

c) a kötelezett meghalt vagy megszűnt, a jogutódlás tárgyában hozott végzés véglegessé válásáig,

d) azt az ügyész a végrehajtható döntés elleni ügyészi felhívásban indítványozza,

e) a végrehajtás folytatása életveszéllyel vagy helyrehozhatatlan kárral járna, vagy az közegészségügyi vagy közbiztonsági okból szükséges, vagy

f) azt jogszabály elrendeli.

(3) A végrehajtást foganatosító szerv a tudomására jutott felfüggesztési okokról és a felfüggesztés megszüntetésének lehetőségéről a végrehajtást elrendelő hatóságot értesíti.

(4) A végrehajtást elrendelő hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.

(5) Ha a felfüggesztésre okot adó körülmény megszűnt, a végrehajtást elrendelő hatóság dönt a végrehajtás folytatásáról.

77. A végrehajtás megszüntetése

137. § *[A végrehajtás megszüntetésére vonatkozó általános szabályok]*
(1) A végrehajtást elrendelő hatóság a végrehajtást akkor is megszünteti, ha
a) a jogosult a végrehajtás megszüntetését kéri, és ez mások jogait nem sérti,
b) a követelés elévült, és a végrehajtás megszüntetését a kötelezett kéri, vagy
c) a további végrehajtási eljárási cselekményektől eredmény nem várható.
(2) A végrehajtást foganatosító szerv a tudomására jutott megszüntetési okokról és a végrehajtás befejezéséről a végrehajtást elrendelő hatóságot értesíti.

78. A végrehajtási jog elévülése

138. § *[A végrehajtási jog elévülése]*
(1) A végrehajtási jog a teljesítési határidő utolsó napjától számított három év elteltével évül el. Törvény vagy kormányrendelet ennél rövidebb elévülési határidőt is megállapíthat.
(2) Nyugszik az elévülés a végrehajtás felfüggesztése, a végrehajtási eljárásban engedélyezett fizetési kedvezmény, és a pénzfizetési kötelezettség folyamatos végrehajtásának időtartama alatt.

(3) A végrehajtás elévülését bármely végrehajtási cselekmény megszakítja. Az (1) bekezdésben meghatározott időponttól számított hat év elteltével azonban a határozat nem hajtható végre.

XII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

79. Felhatalmazó rendelkezések

139. § *[A Kormány számára adott felhatalmazások]*
Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg
a) az eljárási költségek körére, a költségmentesség megállapítására, valamint az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítés mértékére és a költségek megfizetésére, [1]
b) [2] a közérdeken alapuló kényszerítő indok esetén az ügyben közreműködő szakhatóság kijelölésére,
c) [3] összehangolt védelmi tevékenység esetén, e törvény rendelkezéseitől eltérően, a hatásköri és illetékességi vitára, az illetékességi területen kívüli eljárásra, a megkeresésre, az eljárás felfüggesztésére és szünetelésére, az ügyintézési határidőre és a határidő számítására, a határozatra és a végzésre, a döntés közlésére és a végrehajtásra [4]
vonatkozó szabályokat.

1 Lásd: 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet.
2 Megállapította: 2022. évi VII. törvény 83. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.
3 Beiktatta: 2022. évi VII. törvény 83. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.
4 Lásd: 281/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet 6. § (7), 48. §.

140. § *[A miniszterek számára adott felhatalmazások]*
Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg
a) a közigazgatási hatósági eljárás során zár alá vett vagy lefoglalt dolgok tárolására és értékesítésére, valamint a hatósági letétre, [1]
b) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben a közigazgatási hatósági eljárásban közreműködő tolmácsok díjazására, [2]
c) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben a tanú és a hatósági tanú által felszámítható költségekre, valamint
d) [3] az államháztartásért felelős miniszterrel, valamint a szociálpolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a jelnyelvi tolmácsok díjazására [4]
vonatkozó szabályokat.

80. Hatálybalépés

141. § *[A törvény hatálybalépése]*
Ez a törvény 2018. január 1. napján lép hatályba.

142. § [5]

81. Átmeneti rendelkezések

143. § *[Átmeneti rendelkezések]*
(1) E törvény rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
(2) E törvény végrehajtásra vonatkozó rendelkezéseit
a) a törvény hatálybalépésekor még el nem rendelt, és
b) a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő
végrehajtási eljárásokra is alkalmazni kell.
(2a) [6] E törvény 116. § (2) bekezdésének az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvénnyel módosított *a)* pontját a 2020. március 1. napját követően indult és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
(3) [7] A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény alapján kiadott jogerős hatósági döntéseket e törvény alkalmazásában véglegessé vált döntésnek kell tekinteni. E törvény alkalmazásában, ahol jogszabály
a) közigazgatási hatóság jogerős döntését említi, azon a hatóság végleges döntését,
b) a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt említi, azon e törvényt,
c) a hatóság döntésének bírósági felülvizsgálatát említi, azon közigazgatási pert,
d) belföldi jogsegélyt említ, azon megkeresést,
e) a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítását említi, azon a kérelem visszautasítását,

1 Lásd: 18/2017. (XII. 15.) IM rendelet.
2 Lásd: 23/2017. (XII. 22.) IM rendelet.
3 Módosította: 2019. évi LXVI. törvény 159. §, 2022. évi VII. törvény 84. § b).
4 Lásd: 23/2017. (XII. 22.) IM rendelet.
5 Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2018. I. 2-től.
6 Beiktatta: 2019. évi CXXVII. törvény 198. § (13). Hatályos: 2020. I. 1-től.
7 A 2017. évi CLXXIX. törvény 23. § (4) szerinti szöveggel lép hatályba.

f) lefoglalást említ, azon lefoglalást, illetve zár alá vételt,
g) a döntés nyilvános közzétételét említi, azon a döntés közhírré tételét kell érteni.

82. A törvény hivatalos rövid megjelölése

144. § *[A törvény hivatalos rövid megjelölése]*
E törvénynek más jogszabályban alkalmazandó rövid megjelölése: Ákr.